Nyolczadik évfolyam. 24-ik szám. Kolozsvártt, 1878. szombat február 2.

A „KELET“ előfizetési dija:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Volgler (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest servitatér 5. sz.

Nyiltéri czikkek
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Közigazgatási dolgok.

III.

Az átalakulás phazisának általános felemlitése után térjünk át a köztörvényhatóságok müködési körére.

A törvényhatóság eredeti alapszerkezeténél fogva legkiválóbb tevékenységének az önkormányzati ügyek telyesitésére kellene irányulnia s még is mit tapasztalunk? minthogy a törvényhatóság teendői közzé tartozik az állam igazgatásra vonatkozó ügyek teljesitése is, ezek miatt az önkormányzati ügyek folytonosan háttérbe szorittatnak, mert az állam-igazgatás közvetitése annyira igénybe veszi a törvényhatósági tisztviselő minden idejét, hogy a tulajdonképeni önkormányzati ügyek elintézésére majd mi ideje sem marad, mert ha tekintjük például a szolgabirót, a ki minden rendeleteit ma már nem csak az alispántól kapja; hanem az adófelügyelő, tanfelügyelő, pénzügyigazgatóság, adóhivatal, közigazgatási bizottság rendeleteit is kell foganatositania; ha tekintetbe vesszük, hogy a rendőri intézkedések, adófelhajtás, ujonczozási eljárás, a népnevelés és közegészségügy körüli közremüködés, a hadkötelesek nyilvántartása és a különböző katona-ügyi teendők teljesitése mind nem tartoznak az önkormányzathoz, s a ki ismerős azzal, hogy ezen ügyek összesen mily magos számot tesznek ki, bizonyára meg fog bárki is győződni arról, hogy a közigazgatási tisztviselő, a fennálló rendszer szerint, nem önkormányzati, hanem az állam-igazgatás közvetitésére rendelt közeg. S ha tekintjük, hogy maga a törvényhatósági közgyülés is — bárha a közügyekkel való foglalkozás számára fenntartatott — mily kevéssé foglalkozhatik a politikai kérdésekkel, ritkán nyilvánithatja egyes létrehozandó törvény megalkotásánál saját meggyőződését, s mennyire el van foglalva az állam-igazgatás közvetitésére vonatkozó teendők teljesitésével: el fogjuk ösmerni, hogy önkormányzati ügyeink késedelmes elintézésének nem a törvényhatósági tisztviselők, sem a törvényhatóság közgyülése, hanem maga a rendszer az oka.

Ez pedig nem csekélység. Mert vegyük például csak a községek anyagi ügyeit, a melyek feletti ellenőrködés a törvényhatóság teendője. Melyik vármegye közgyülése mondhatja el, hogy a megye községeinek vagyoni ügyeit részletesen ösmeri, s hogy a községi vagyon kezelését éber szemmel kisérte? s hogy területén a községi vagyon kezelésénél a visszaélések nem mindennapiak? A költségvetések és számadások igaz, mindig beérkeznek, át is vizsgáltatnak; de ki merne felelni arról, hogy azok az átvizsgált s megerősitett tételek mind valódiak, pedig hát ez a dolog a megye közönségének zsebére megy. Minél inkább csökken a községi vagyon, annál nagyobb a községi pótadó.

Másfelől pedig az államkormányzati teendők közvetitésénél igen gyakran merülnek fel olyan kérdések, melyek, ha — a kormány politikáját nem követő — alispán teljesiteni nem akar, s illetőleg felirási jogával él, igen nehéz következményeket vonhatnak magok után, mert néha bizonyos ügyek sikeres elintézése a gyorsaságtól függ, s akkor midőn a végrehajtást elrendelő ministeri leirat megérkeznék, már többé sikeresen elintézni nem lehetne.

Mindezekből az következik, hogy az állam-igazgatás közvetitése az önkormányzati teendők teljesitésétől elválasztandó.*) Az önkormányzati teendők teljesitése a törvényhatósági közegekre az állam-igazgatás közvetitése pedig állami tisztviselőkre lenne bizandó, s a megye ne legyen egyéb mint önkormányzati hatóság.

Ezen elválasztás által eléretnék az, hogy a törvényhatóság sokkal kevesebb számu tisztviselőt kellene hogy tartson s a mellett saját ügyeit mindig rendben tarthatná, másfelől pedig az állam igazgatás közvetitése állami közegekre bizatván, azok sokkal sikeresebben, sokkal gyorsabban lennének teljesithetők.

Továbbá lehetővé lenne, hogy a törvényhatóságok közgyülései a közügyekkel tüzetesebben foglalkozhassanak, mire nézve megküldendők lennének a törvényhatóságoknak a törvényjavaslatok előzetes tárgyalás és véleményezés végett, hogy igy az ország közvéleményéről a kormány tájékozva legyen, s a törvényjavaslat netaláni hiányai előre kijavithatók legyenek, s a mellett a megyék gyüléstermei ismét oskolájává lennének a fiatalabb nemzedék közjogi kiképzésének, természetesen, hogy az állam-igazgatás közvetitésének az önkormányzattól leendő elkülönitése a községeknek az önkormányzati és állami közegekhez való viszonyának tüzetes szabályozását vonná maga után.**)

— s. —

*) Ez eszmét tudtunkkal legelőbb a „Közig. Lapok“ vetette fel.

**) Közreadtuk e czikket, a nélkül azonban, hogy a benne kifejezett nézeteket minden részében osztanók. Szerk.

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Az argostoli jegyző.

Uj-görög elbeszélés.

Irta:

A. R. Rangabé.

Hatodik fejezet.

(Folytatás.)

A tanuk kihallgatása után a ködvádló emelt szót olasz nyelven.

A joniai szigeteken azon időben a görög nyelv ki volt még zárva Themis istennő szentélyeiből.

A görög provinciákban a törvénykezési szintér, e legjobb és leghatályosabb iskolája az ékesenszólásnak, tiltott hely volt a hellén muzsa előtt, és midőn a hét sziget valamely lakója biráival szemben állt, becsülete, vagyona, élete felett határozó vádlóját és védőjét ugy kelle végig hallgatnia, hogy beszédökből egyetlen szót sem értett.

Szerencsére azon nagyra törekvő férfiak, kik Görögország ezen részének átalakitását szivőkre vették, bátran küzdöttek természet adta joguk további megsértése ellen; hévvel dolgoztak e nevetségesen oktalan intézmény eltörlése mellett s végre sikerült nekik a velenczei uralom e korcs szülöttét kiirtani körükből.

Az első nehézségek, az ilynemü tanfolyamokban elkerülhetlen hibák nem hangoltak le senkit, nem vették el munkakedvöket.

Valamennyien hévvel dolgoztak a müvön, az ősök szép nyelvét ismét visszaszerezni, virágzásba hozni. Jól tudták, hogy a meggyőződés mindig ékesen szóló, és hogy a hellen nyelv, még elrontott alakban is kedvesebb lesz Ulysses szellemének, mint idegen nyelven hangzó, bármily hő törekvés tiszta irály s szabályos beszéd után; átértették végre, hogy a görög irodalom ujjá születése a hét sziget területén, lesz a legerélyesebb ellentállás a hellen nemzet részéről.*)

A közvádló tehát olasz nyelven beszélt.

Nagy hévvel és bensőséggel szólott.

Elősorolt bizonyitékai szigorun, határozottan hangzottak ajkairól s megczáfolhatlannak tetszettek.

Ismételte a körülményeket, melyek kétségtelenné teszik a gróf Nanetto erőszakkal történt halálát; felemlitette, hogy az éjjeli borzasztó tettet követő reggelen a házajtó minden erőszakos betörésre mutató jel nélkül nyitva találtatott és hogy a hű Nicolo kivételével, kinek semmi érdekében nem állhatott a gróf halála és ki urát imádásig szerette, senki más Rodinison kivül, külön kapu kulcscsal nem birt.

Kimutatta továbbá azt is, hogy a gyilkos nem lehetett közönséges tolvaj, miután a gróf pénze s egyéb értékes tárgyak illetetlenül helyükön találtattak.

„Kinek lehete tehát — folytatá dörgő hangon — oka e gyalázatos tett elkövetésére másnak azon eggyen kivül, ki most előáll, hogy learassa tettének gyümölcsét, kinek mint Rodinisnek, ki kezében az elhunyt gróf végrendeletével jelenik meg itt előttünk?

„De magának e végrendeletnek is, mely Rodinist földhöz ragadt szegénységből a gazdagság legmagasabb polczára emelné, van-e valami értéke? Elejétől végig, azállitólagos örökös által van az megirva, s a grófnak csak aláirása áll a a lapon — és ez aláirás valódisága is, nem a legilletékesebb tannk által van-é kétségbe vonva?

„És e méltán megtámadható, egészen magán jellegü okmány, előbbi, a özjegyző által fogalmazott határozatot akarna megsemmisitni, a nélkül, hogy függelékét, vgy utóiratát képezné annak, sőt merőben ellenkésbe jő egyik azon előbbiben foglalt czikhelylyl?

„Kérdem mikor lett e fogalmazva? Nehány órával a büntett elkövetése előtt.

„Mikor mutatta elé Rodinis? Csak a büntett megtörténte után, midő áldozata őt le nem álczázhatta többé.

„Ki táplálhat most m; kételyeket? Vagy hamisitott a végrendelet, vay az aláirás erőszakkal lett kicsikarva.

„Rodinis nagyon későnaz éjféli órákban tér haza, bemegy a gróf szobába, s beszél vele. Miért tagadja oly makacsul körülményt, midőn Nicolo hallotta a beszélgetést

„A gróf akkor még élben volt, s másnap reggel, csak mint véres hullá találják őt ágyán? Miért tünik el Rodinis még hajnalhasadtakor a szigetről? Miért távozik a nélül, hogy miként a szolga felszólitja őt, belépne grófhoz?“

A közvádló azon állissal végzi beszédét, hogy vádlott végrendelete hamisitott és a grófot megölte.

A büntetés meghatározás a biráknak engedi át.

„Ismeretes, ugymond végavaiban, az oroszlán vadsága, a tigris vérengző ermészete, de soha még a ragadozó állatok senlettek volna képesek hasonló aljas tettre, és a világ valamennyi törvénykönyve nem tartalmaz oly büntetésnemet, mely hasonló gyalázatos tetthez méltó lehetne.

Rodinis a borzasztó következtetések e halmazát folyton növekvő bámulattal hallgatta végig. A közvádló által eléadott gyanuokok oly erősöknek, következtetései oly keresetlenül alaposoknak tetszettek előtte is, hogy érezte, miszerint őt magát is meggyőzték volna, ha nem éppen róla lett volna szó, ki öntudatában volt ártatlanságának.

De midőn a vádló elvégezte beszédét, Rodinis nyugodt méltósággal állt fel helyéről, s meghatott hangon mondá, hogy jóltevőjének szomoru halálát egész a sirig fogja gyászolni. S hogy még nagyobb legyen bánata, és szerencsétlensége, tette hozzá, második atyja meggyilkolásának gyanuja terheli őt. De elviseli zugolódás nélkül e vádat, mert el kell hogy ismerje, miszerint a gyanura okot szolgáltató körülmények bámulatos sorozata mind ellene bizonyit. A tiszta igazság erejében bizva, mellőzte ügyvédhez folyamodni, és még most is, midőn jelen körülmények közt, oly nehéz felismerni az igazságot, nem akarja felmentését és szabadságát semmi, nemü ügyvédi mesterségnek köszönni, és egyszerüen arra szoritkozik, hogy mind azt, mi ellene látszik bizonyitni, kereken tagad.

Ujolag határozottan állitotta, hogy Nanettó gróf neki az elémutatott végrendeletet, önkéntesen, szabad akaratjával mondta tollába; ő ellenkezőleg csak sok vonakodás után és kedve ellenére engedett a gróf kivánságának; a mellett is megmaradt, hogy a gróf végezetül sajátkezüleg irta alá az okmányt, de makacsul vonakodott megmondani az okot, mi a beteg grófot ez eljárásra ösztönzé.

Rodinis hozzá tette még azt, hogy a gróf neki soha semmit nem emlitett egy előbbi végrendelet létezéséről, hogy kilenczedikén este engedélyt adott neki a Corfuba utazásra, áldásával bocsátotta el őt, s elbucsozott tőle, hogy másnap kora reggel ne kelljen őt álmában háborgatnia; s hogy végül neki, elindulása perczében legkissebb sejtelme sem volt az éjjel végbement borzasztó tettről.

— Ebből áll ön védelmem — végezte szavait, ha a külszin ellenem, az igazság mellettem van.

Ezt mondva nyugodtan visszaült helyére.

E védekezés feltünő erőtlensége mindenki előtt isten ujjának látszott lenni. A közömbösebbek aggodalmasan csóválták fejeiket, Rodinis barátai kezőkbe rejték arczukat, s Voratis a legroszabb kimenetelt sejtve, ugy sirt mint egy gyermek.

Az esküdtek visszavonultak tanácskozásra.

A hallgatóság közt élénk mozgalom támadt, mint tenger zajlás kitörő zivatar előtt.

Midőn a birák egy óra lefolyta után ismét beléptek a terembe s Rodinisnek, mint kit az okmányhamisitás és gyilkossági vádban bünösnek találtak, tudtára adták a felette kimondott halálos itéletet, a szánalom egyetlen felkiáltása sem hangzott az elitélt mellett.

Nehányan a jelenlevők közül még tapssal is nyilvánitották helyeslésöket. És pedig e tömeg közt nagyon sokan voltak olyanok, kik Rodinist ismerték és szerették! De ezeknél a rettentő gonosz tett felett való borzadály elnyomott minden szánalomérzetet. Voratis az itélet kimondásakor eszméletlenül zuhant a földre, s másoknak kelle őt kivinni a teremből.

(Foly. köv.)

*) F sorok akkor irattak, midőn a joniai szigetek még angol véduralom alatt állottak.

A HÁBORU.

A békeföltételek képezik a külpolitikában mindenütt a beszéd és aggodalom tárgyát. Nemcsak Muszkaország érdekellenségei, de még fegyvertársai sincsenek megelégedve az orosz tervekkel. Oláhországban aggódnak a miatt, hogy az orosz kormány jutalom fejében elvesz egy területet Oláhországból; Szerbiában viszont meg vannak rökönyödve, hogy nem teljesülnek az omladina tábor álmai.

A „P. C.“-nek egy belgrádi levelében olvassuk, hogy az orosz czár Milán fejedelmet, mikor ez tavaly hódolatát megvitte, Plojestibe a czár főhadiszállására, arra figyelmeztette, hogy ne épitsen magának légvárakat, — mert Oroszországnak tekintettel kell lenni más hatalmak érdekeire is. Mindamellett az omladisták a legvérmesebb reményeket tápláltták s arról ábrándoztak, hogy Szerbia visszanyeri azon hatalmát és terjedelmét, melylyel birt a rigómezei nagy csata előtt.

Most meg ugy állnak a dolgok, hogy Szerbia legjobb esetben is igen-igen csekély terület-nagyobbodást fog kapni, de a régi nagy határok visszaállitásáról szó sincs. Legfölebb függetlenné lesz s ez által megszabadul a 42,000 arany évi adófizetéstől, melyet a portának tributumkép fizetett. Az omladinisták ellenben, kik sokkal nagyobb eredményeket igértek a népnek s Szerbia leghatalmasabb pártját képezik, elvesztik lábuk alul a talajt. És az is kérdés — mondja a belgrádi levél — hogy a „független“ Szerbia képes lesz-e megfelelni ezen „függetlenségnek“, fogja-e azt föntarthatni a hatalmak biztositéka és semlegesités nélkül?

Bizonyos, hogy ez ujabb hadjáratban a szerbek, Nis bevételén kivül, egyetlen egy hadászatilag fontosabb tényt sem képesek fölmutatni. Adliét, a jelentéktelen Leskovácsot csak ugy foglalták el minden hadakozás nélkül, hogy a török helyőrségek azokból elvonultak. A Javornál absolute semmit sem tettek. Ó-Szerbia ellen pedig oly harczokra készülnek, melyek nem is fognak vivatni, — miután a Porta és Oroszország között megindultak a béketárgyalások. Igy hát Szerbia nem képes semmire támaszkodni a végből, hogy nagy követelésekkel léphessen föl.

A törökök menekülése.

A török lakosság menekülésről irják a „Pol. Corr.“-nek Tatár-Bazardsikból jan 11-ről: „Az izgalom e városban tetőpontját érte el; menekülők és katonák tömegesen érkeznek, s növelik az általános zavart tulzott hirek terjesztésével. Mindenütt hallani a rémkiáltást: „Jön az ellenség! Sarkukban van csapatainknak!“.

A város lakossága a kajmakán tanácsára előkészületeket tesz a menekülésre; a bolgárok szerettek volna maradni, de tudtokra adatott, hogy erővel is elhajtják őket, ha szép szerével nem mennek. Szánalmas tekintetet nyujt különösen a betegek és sebesültak szállitása, kik közül 1500-nál többet nyomorult targonczákon vékony réteg szénán visznek tovább.

A hatóságok nem érnek rá e szerencsétlenekről gondoskodni; csak a külföldi segélybizottságnak, a Stafford House küldöttelnek köszönhető, hogy e szerencsétlenek legnagyobb része nyomorultul el nem veszett.

A csapatok mindenütt a legnagyobb rendetlenségben vonulnak vissza. Fuad pasa csak ravaszsággal menekülhetett meg a fegyverletételtől. Az orosz parancsnoknak ugyanis tudtára adatta, hogy a fegyverszünet megköttetett. Ez akkor arról még mit sem tudott ugyan, de azt mondá, hogy 3 napig, a mig e felől értesülést szerez, megszünteti az ellenségeskedést. Fuad e 3 nap alatt nehéz lövegeit és csapatai egy részét elszállittatá, s aztán maga is visszavonult egész hadával 12 ezer emberrel. E csel nélkül a tulnyomó számu (50.000 fényi) ellenségnek kénytelen lett volna megadni magát.

Zimmermann tábornok jelentése.

Pétervár, jan. 29. (Hivatalos.) Zimmermann tábornok Medsidljeből jan. 28-ról sürgönyzi: Január 22-én a 14-ik hadtest csapatai Bazardsikhoz közeledtek, a lovasság Kansei főhadsegéd vezetése alatt Csair-Hermann mellett az ellenséges előcsapatokra akadt s azokat Bazardsikba üzte vissza, mely alkalommal egy huszárcsapat Hengroff százados vezetése alatt egy század nizam közé hatolt. 25 embert lekaszabolt, 18-at elfogott. Este a törökök 20 ágyuval kitörtek Bazardsikból, de Samsef tábornok vezetése alatti kozák csapatok által visszaüzettek.

Az oroszok vesztesége volt 3 halott s 14 sebesült. Jan. 24-én Zimmerman tábornok kémszemlét tett, melyben, a csetepaté alatt, 7 kozák sebesült meg; midőn az orosz csapatok egy része Manser és Schukoff tbnokok vezérlete alatt a bazardsiki uton előnyomult, a Bazardsikból előtörő jelentékeny török erők megtámadták a kozákokat Samsef vezérlete alatt, s a Nilson-dandárt.

Zimmerman tábornok Czair Harmanból azonnal előre tört Danuroff tbnok dandárával, Masci és Suboff tábornokok a baloldalról jöttek s 4 órai csata után az egyiptomi és török csapatok Bazardsikra visszaverettek s az oroszok által az erődit-vényekig üzettek.

A törökök 150-nél több embert vesztettek, az oroszok vesztesége: elesett 1 tiszt, 20 katona, megsebesült 4 tiszt, 166 katona, eltünt 3 tiszt, 20 katona. A legtöbb veszteséget a tajutini ezred szenvedte.

A foglyok vallomása szerint, a törökök tegnap Sumlából érkezett öt táborhoz tartoztak. Bazardsik jelentékenyen van megerősitve. Az oroszok megérkezte előtt itt volt az egyptomi csapatok legnagyobb része, később megerősitések érkeztek.

Az enyhe időjárás folytán az élelem szállitása igen nehéz; a hadállásban semmi sem találtatott, még viz is hiányzik. Jan. 26-án egy század huszár a bazardsiki-várnai uton egy szállitmányt megtámadott, megölt 25 egyptomit, elfogott 20 embert, szétrombolta a Várnába vezető távirdát.

A kazánkliki tárgyalások.

(A Daily News táviratai.)

Kazanlik jan. 20. Szerver pasa és Namik pasa ma látogatást tettek a nagyherczegnél, és másfél óráig értekeztek vele. A nagyherczeg viszonozta a látogatást, és szintén hosszasabb ideig időzött a török meghatalmazottaknál. A kérdéseket általános módon tárgyalták; de semmit sem tettek az alkudozások komoly megkezdésére; ugy látszik, hogy egyik fél nem tartjaazt nagyon sürgősnek. A törökök szivesen várakoznak, hogy mit fog tenni az angol parliament, az oroszok pedig jobbnak tartják bevárni Drinápoly elfoglalását, mielőtt elhatározzák magukat a tárgyalások komoly megkezdésére. Azért még el fog nehány nap mulni, mig határoznak valamit.

Jövő számunk a közbeeső ünnep miatt kedden jelenik meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Namik pasa igen öreg ember, a nagyherczegtől való visszatérésekor levertnek, szomorunak látszott. Szerver pasa ellenben vig volt, jókedvvel beszélgetett az őt kisérő tisztekkel. A két pasa kisérete nyolczvan emberből áll. Beszélik, hogy a pasák, keleti szokás szerint, rendkivül értekes ajándékokat vittek a nagyherczegnek és táborkarának.

Kazánlik jan. 21. Szerver és Namik pasák ma hosszasan beszélgettek a nagyherczeggel és Nelidoffal, és a béke kérdését komolyan végig vitatták. Alkudozás közben arra a kérdésre, hogy mely föltételeket várnak, azt felelte Namik pasa, hogy ők egy legyőzött nép küldöttei, és alávetni akarják magukat a győző nagylelkűségének. Azután igen ügyesen emlékeztette a nagyherczeget Nagy Sándorra, ki India egyik legyőzött fejedelmének, mert az utóbbi nagyleküségére hivatkozott, visszaadta királyságát, a miből azt a következtetést vonta Namik, hogy a nagyherczeg nem fog megfeledkezni e nemes példáról. A nagyherczeg legőszintébb rokonszenvét fejezte ki a legyőzött ellenség iránt, de egyszersmind aggodalmát is, hogy Nagy Sándoréhoz hasonló nagylelkűséget nem igérhet.

A békeföltételekhez.

A békeföltételekhez, melyek az angol parliamentből ismeretesek, följegyezzük még a Temps következő bécsi sürgönyét: Oroszország, hogy az április 16-án Romániával kötött szerződést megkerülje, azt kivánja, hogy a bessarabiai területet Törökország engedje neki át, s csak azután akarja elismerni a román függetlenséget. Oroszország ragaszkodik továbbá Bulgáriának annyi ideig való occupatiójához, mig nemcsak az egész ország közigazgatása rendezve, hanem az uj bolgár hadsereg is szervezve lesz. A várak nem lebontandók, hanem Viddin és Ruszcsuk orosz helyőrségeket kapjanak. A hadikárpótlás $2^1/_2$ milliárd frank volna, aranyban, hajókban vagy hadiszerben fizetendő.

Szerbia békefeltételei.

Szerbiának is megvannak a maga békeföltételei, melyeket a portától követel, s a melyeket Risztics ur állitólag már közölt is Wrede herczeggel. Ime: 1) Egész O-Szerbia átengedése, a Boszniába benyuló rész kivételével 2) 150,000 török fontnyi hadi kárpótlás. 3) Egy speciális bizottság kiküldése Románia és Szerbia közös igényeinek eldöntése czéljából a viddini pasalikban; mert Szerbiára nézve föltétlenül szükséges, hogy Viddinen át közlekedjék a Dunával. Ennyivel megelégszik Szerbia.

Táviratok.

Bécs, jan. 30. Andrássy gróf jegyzéke tegnapelőtt adatott át Pétervárott. Igen határozott hangon van tartva; a kazánliki praeliminárékat érvényteleneknek jelenti ki s azon várakozásának ad kifejezést, hogy Európa uj megállapodásokat fog alkotni azok helyébe.

Triest, jan. 30. Itt az a hir, hogy egy osztrák-magyar pánczélos hajóraj legközelebb a Levanteba megy és eshetőleg a Dardanellákba nyomul.

Pétervár, jan. 29. Szejmenli, jan. 25. II. Skobelev, tábornok jelenti: Adrinápoly erőditvényei kitünőek. valamennyi tartós profillal, a a kőescarpeok contreescarpeokkal vannak ellátva; nem 26. hanem sokkal több ágyut találtunk, ezeknek pontos szama még ismeretlen. — Gurkó tábornok jelenti I. Skobelev tábornok lovassága f. hó 19-én, a Grekov kozákjai által zsákmányolt 40 ágyun kivül még 13-at, tehát összesen 53-at fogott el.

Páris, jan. 40. (Pest. C.) A londoni és párisi cabinetek közt, mint mérvadó körökben beszélik, élénk jegyzékváltás után megállapodás létesült, melyszerint a két hatalom kölcsönös támogatásra és solidáris eljárásra kötelezi magát a kilátásba álló congressuson.

London, jan. 30. Midhat pasa Berlinbe utazik. (P. C.)

Ragusa, jan. 30. Trebinyében nagy az izgatottság, hire terjedvén, hogy a montenegróiak Sulek felől közeledne:, a rendes helyőrség elvonult Lubinyébe: a lakosság elhatározta, hogy védeni fogja a várost; éjjel nappal épitik a sánczokat.

A helyzethez.

Az orosz békeföltételek által teremtett helyzethez a hirekből a következőket állithatjuk össze.

A Köln. Ztgnak egy bécsi távirata szerint az ott hivatalosan közölt orosz föltételek csak azért voltak kielégitők, mert hangsulyozták az európai helybenhagyást a főpontokra nézve. Andrássy ellene nyilatkozott Szerbia és Montenegró határigazitásának, mint osztrák-magyar-, és Bulgária határkivetésének, mint európai ügynek, valamint a török terület határozatlan időre való megszállásának oly ürügy alatt, hogy ez kezesség lenne a hadikárpótlásért.

A Kreuzztg bécsi jelentése szerint Oroszország késznek nyilatkozott a tárgyalásokat a hatalmakkal az európai pontok fölött azonnal megkezdeni.

A bécsi Tagblatt jelenti, hogy br. Langenau osztrák-magyar nagykövet kormányunk részéről jegyzéket adott át Gorcsakoff herczegnek, melyben ki van emelve, hogy Ausztria-Magyarország Bulgáriának a békekötés után való esetleges occupatióját európai ügynek tekinti, melyet csak a hatalmakkal együttesen lehet elintézni. — Hasonló nyilatkozatot adott át Pétervárott az angol képviselő is.

Párisi hirek szerint monarchiánk, Angliától támogattatva, követeli a congressust s nem ismer el más elintézést. Berlinben igen feszültnek tekintik a helyzetet. Igaznak mondják, hogy Oroszország a béke mellett titkos szerződést kiván kötni. A Temps azt is tudja, hogy az orosz török praeliminárékban egy titkos pont van, mely szerint az orosz csapatoknak megengedtetnék, hogy Konstantinápolyba menjenek, átvonuljanak Sztambulon és a régi palotán s a szeráj hidján hajóra keljenek.

A Pressének jelentik Tirnovából: Az orosz sereg folytatja lassan előrenyomulását a Konstantinápolyba vezető uton. Bujuk Bulanlik mellett 800 emberből álló két tábor fogatott el. A török parancsnok kijelentette, hogy nem akar küzdeni, mert a fegyverszünet megköttetett; az orosz parancsnok erre nem állott reá, lefegyverezte a két tábort, és elfoglalt két ágyut és negyven lovat. Nikoláj nagyherczeg napiparancsot bocsátott a hadsereghez, melyben megtiltotta a fegyverszüneti alkudozások közlését a legénységgel. Az oroszok Fakiig és Amakiig nyomultak előre és most Kovacs felé indultak meg.

Az angol parlamentből.

Az angol parlamentnek fontos napja volt tegnap. A hétfőről elhalasztott tárgyalást folytatták a rendkivüli hitel fölött. A mennyire békés szellem uralkodott Angliában a parliament megnyitását megelőző hónapban és az azután következett napokban, épp oly általánosan harczias most a hangulat az egész britt szigeten, nem véve ki még az ellenzéknek tekintélyes részét sem. Látta mindenki s kezdik belátni az oroszbarát ellenzék vezéregyéniségei is, hogy a czár éppen nem ragaszkodik ahhoz a bizonyos ünnepélyes igérethez, melylyel mindig port szórtak a gentlemanlike gondolkozásu emberek szemébe; olvashatja mindenki a hivatalos orosz sürgönyben, hogy a czár „teljes actio-szabadságot" tart fenn magának akkor, mikor Konstantinápolyt emlegetik előtte; hallja mindenki, hogy a fegyverszüneti alkudozások a porta készsége daczára is még mindig nem irattak alá, és sejti, hogy ez Konstantinápoly ideiglenes megszállásának követelése miatt történik — a mire a táviró ismételten utal; — s érzi mindenki, hogy Oroszország békekövetelései visszatetszést szültek egész Európában, még Berlinben is. Nem csoda ilyen körülmények közt, ha maga Gladstone ur is azon véleményének ad kifejezést, hogy a parliament meg fogja szavazni a hitelt, melyre a kormánynak szüksége van, hogy a szabad cselekvést vindikáló orosz hadakra Konstantinápoly alatt megállást parancsoljon.

A kormánypárt soraiból olyan inditvány van bejelentve, mely szerint a parliament a czár békés igéretének be nem váltásai miatt, a hadsereg és a flotta hadilábra helyezését határozza el. Ezen inditványnak tökéletesen megfelel az angol lapoknak a két hónapra kért hitel hovaforditásának következő specificátiója:

1. Három millió font a szárazföldi hadsereg egy tetemes contigense szükségleteinek pótlására mindennemű fölszerelésekben; a mi, tekintve az összeg nagyságát és az idő rövidségét, a haderő igen nagyrészének hadilábra állitásával, mozgositásával egyértelmű.

2. Két millió font a flottának hasonló fölszerelésére.

3, A maradék egy millió font további rendelkezésre.

London, jan. 30. A keleti kérdésre vonatkozó legujabb diplomatiai okmányokat kiosztották a parliamentben. Jan. 28-án Lord Derby irja Loftusnak, hogy Suvaloff gróf elolvasta előtte Gorcsakoff sürgönyének kivonatát, melyben Suvaloff megbizatik annak határozott kijelentésével, hogy Oroszország a hadihajóknak a Boszporuson való átkelését európai kérdésnek tekinti, és nem szándékozik azt elszigetelten megoldani. Layard jan. 25-éről közli Lord Derbyvel a békeföltételeket, és hozzáteszi, hogy azok egyenlők az európai Törökország megsemmisitésével, és az oroszok még mindig előrenyomulnak Gallipoli felé. Gorcsakoff közölte jan. 24-én Suvaloffal: Az orosz kormányhoz érkezett tudósitások szerint a török csapatokat Gallipoli felé küldötték, a czár tehát megbizta Nikoláj nagyherczeget, hogy ez irányban figyelő hadtestet állitson föl, de ne vonuljon egészen Gallipoliig; az orosz kormány tehát nemcsak hű maradt szándékaihoz, sőt még többet is tett, ha csakugyan rendes török katonaság van Gallipoliban.

Lord Derby jan. 13-ról kelt momerandumában kiemeli Suvaloff előtt, hogy nagyon kivánatos volna, ha Konstantinápolynak még ideiglenes megszállása is elkerültetnék; Lord Derby reméli, hogy Oroszország mindent el fog kerülni, a mi a két ország jó viszonyait fenyegetheti; ellenkező esetben Anglia föntartja magának oly intézkedések elrendelését, melyek szükségeseknek látszanak érdekei védelmére. Gorcsakoff herczeg azt válaszolta: Konstantinápoly megszállása most éppen oly kevéssé van Oroszország szándékában, mint a háboru előtt; de ő felsége fönntartja magának teljes cselekvési szabadságát, melyhez minden hadviselőnek joga van.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház jan. 30-iki ülésében felolvastatik az interpellációs könyv, melybe Madarász József interpellációja van bejegyezve a keleti vasut, s Ürményi Miksáé a keleti kérdés tárgyában.

Az ülés végén fognak benyujtatni.

Kővetkezik ezután a vámszövetség és vámtariffáról szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Ragályi Aladár e kérdést oly fontosnak tartja, hogy indokoltnak látja a ház még oly igénytelen tagjának föllépését is, mint minő ő. Mindenekelőtt megjegyzi, hogy ő azon alapgondolatot, hogy Magyarország és Ausztria gazdasági téren is karöltve haladjanak, lelke mélyéből helyeselte. Azonban oly megoldás, melynél az egyik fél csak áldoz, a másik pedig nyer: ép ez együtt haladást teszi lehetetlenné.

Általánosságban sem fogadja el a javaslatot.

Ezután Tóth Vilmos mondott nagyobb szabásu és hatásos beszédet. Ezen alaptételből indult ki, hogy a vámterületi különválás gazdászatilag káros, politikailag pedig veszélyes experimentum lenne a monarchia mindkét felére nézve. Hatással volt különösen a beszéd befejezése, midőn szónok a közvéleményről beszélt, mely az irányokra nézve gyakran helyes érzékkel bir, de az eszközök megválasztásában a legtöbbször tapintatlan s ha egy törvényhozónak lelkismerete azt mondja, hogy a közvélemény nincsen helyes uton, kötelesége azzal szembe szállani.

Tóth Vilmos után Bujanovics Sándor beszélt a javaslatok ellen, koczkáztatván azt az állitást, hogy bárki jobb kiegyezést csinált volna.

Horváth Mihály egész rövidséggel nyilatkozott a helyzetre való utalással a javaslatok elfogadása mellett, melyeket nem tart ugyan egészen kielégitőknek, de meggyőződése az, hogy azok mégis kedvezőbb helyzetet fognak teremteni az eddiginél.

Utolsó szónok Gullner Gyula volt, ismét a független szabadelvű pártból, de nagyon is általánoságokban mozgott, s annyira sem tudta a figyelmet lekötni, mint Ragályi.

Az idő előre haladván a bejelentett interpellátiok és a miniszterelnök válasza Schwarcz Gyula interpellatiojára másnapra maradtak.

BUKURESTI SZEMLE.

„Sokan kezdik már feltenni, hogy a mi radikálaink azért nem működnek a semlegesség egyetemes biztositása érdekében, mert a jövőt nyitva akarják hagyni, hogy 10, 20, 30 év multva más román tartományok (sic) megköditásával nevelhessék az országot. Mi nem osztjuk ezen képtelen feltevést, mert nem hisszük, hogy létezhessék ép eszü román, a ki be ne látná, hogy ezzel Lengyelország sorsára juttatnók hazánkat, még mielőtt eltelnék ama 10, 20, 30 év. Mind e mellett kezd már hitelre találni ama feltevés és emiatt a félelem mind inkább növekedik." E sorokat a fejérpárt főközlönye irja s nekünk ad igazat, kik már több izben kifejeztük azon nézetünket, hogy a vörösek telhetetlenek és csak alkalomra várnak hogy Bukovinát s Magyarországot a Tiszáig annectálhaasák, de csak ugy, ha lehet. Mindenesetre az idők tanuja, hogy magában Romániában nár aggodalmat és félelmet kezdett támasztan a vörös párt telhetetlensége s az a gondolat, hogy a vörösek Ausztria-Magyarország ellen i ép oly készséggel szövetkezendenek az oroszszl, mint mult évben szövetkeztek jóltevőjük a török ellen. Ez iránt tisztába lehet minden magyar a földszinén. Habár kétségbevonták, eltagadtk a bukuresti érseknek a czárhoz intézett annetálhatnám-féle üdvözlő beszédét, habár maga Jókai is hibául tüzte ki Kossuth hazánkfiának, hgy ezen érseki nem való beszédre is olyan nay sulyt fektetett; e sorok irója 23 év óta kisér figyelemmel a vörösek működését és teljesen igazat adnak azon higgadt románoknak, a kik a vörösek hóditó intentioja miatt már előre is ggódnak. Az osztrák-magyar monarchia ezen oldaról mindig készen tarthatja puskaporát, . . Igz, hogy Jókai szépen és helyesen fejtegeti ata különbséget, a mely a törökországi raják és az osztrák-magyar monarchiában élő nemzetiségek között létezik, csupán azt nem vette Jókai gyelembe, hogy a romániai közönség nem a „Hn"-ból, hanem a Románulból és társaiból meritipolitikai tudományát, hogy a vörös sajtó Bukovát és Magyarországot a Tiszáig román provicziáknak tekinti és nem szünik meg ebben az telemben folytonosan izgatni. Hadd teljék benn kedvük, csak mi résen álljunk, hisz nélkülünk gy sem fog a vörösek ábrándja megvalósulni. ztán van még Romániának és bizonyosan Oroszországnak is sok rendbe hozni valója, mig az Osztrák-Magyar monarchiában élő elnyomott(?) testérek felszabaditásához kezdenének.

„Tolvajság gyilkosság az ország egyik szélétől a másikig," int a Pressa mondja. „Nem érdemjeleket kér tőlek a haza, a fakapára juttatott és elsegényitett haza. Azt kéri a haza tőletek, hogy öztessétek fel a drabontakat, a kik rongyokba resztnek a hideg miatt, miután vitézségük által román fegyverek becsületét megmentették. Azt kéri a haza, hogy szüntessétek meg valahára a harczolást, mely a földnépét és a birtokosztályt elszegényitette: mert a kés már a csontig hatolt -- caci cutitul a ajuns la os. Ökör, tehén, borju mind elhullott, mert nem akadályoztátok idejében a marhavészt; a harácsolás által pedig mindent elvettek a bocskorosoktól, kiknek egeket igértetek midőn az ellenzéket képeztétek. Azt kéri a haza, hogy dolgozzatok komolyan az országgyülésben, és ne lépjetek szavazatlan költségvetéssel az ujévbe. Azt kéri tőletek a haza, hogy ne üldözzétek ostracismussal politikai ellenfeleiteket" Azoktól ugyan kérhetnek most bármit is, kiálthatják: „Szálljatok le a magasból s menjetek be a gunyhókba és lássátok meg, hogy mivé tettétek a népet, mert a Nemesis számot kérend tetteitekért és akkor a csillagok nem menthetnek meg. Akarja-e tudni a t. olvasó, hogy mit felelnek ezekre a vörösek? Feleletül: Kaczagnak s ezzel megmutatják miveltségüket s a tiszteletet, melylyel politikai ellenfeleik iránt viseltetnek. Ama fényes csillag legtöbb bajt okozott Kogalnicsánonak, kit külügyér létére Tell tábornok végre párbajra hivott durva gorombaságáért. Nem kell félni, nem fog golyót váltani s kardra már képtelen az öreg miniszter Ilyen a világ. Mig Kogalniceano csillaga hanyatlik, az alatt a Florescoé emelkedni kezd még I. Karolunál is. A béke meghozza a fejér miniszteriumot, erre czéloz a Fioresco simogatása is.

BELFÖLD.

(Tánczvigalom.)

K.-Vásárhely, jan. 28. 1878.

A k.-vásárhelyi olvasó-egylet széphirű tánczvigalma folyó hó 26-án járt le kiváló fénynyel és szép anyagi eredménynyel. A tiszta jövedelem a nagy kiadás daczára meghaladja a 150 frtot.

Emelte e tánczvigalom fényét, népszerüségét az, hogy a házasszonyi tisztet a közbecsülésben álló orvostudor Sinkovics Ignácz ur kedves neje Cseh Polixena urnő volt szives elvállalni, ki jegyét 50 frttal váltotta ki, s házasszonyi tisztében oly lekötelezőleg járt el, hogy a fényes nagy közönségre varázshatással birt a jó kedv emelésére, s a szép társaságnak reggeli hat óráig való összetartására, vidám kedély, jó kedv, fesztelenség, s igazi nemes időtöltés jellegét hordta magán ez este.

Emelte fényét ez estének az is, hogy közszeretetben álló főispánunk Pócsa József ur is a távolból való megjelenésével szerencséltette városunk e nemes időtöltését, 5 frttal váltotta meg jegyét, ki vidám részt vett ez este mulatságából, az első társas tánczot t. Székely Jánosné urnővel lejtve, kitartólag tánczolt reggelig.

És ezzel berekeszthetném levelemet, azonban tudva bar, hogy a becses lapok nem divatlap, s nem rendelkezik a napi események és politikai dolgok miatt térrel a divatszerü tudósitások és bálkirálynék részére, engedje meg azért t. szerkesztő ur, hogy a megjelent hölgykoszoruból néhány kiválóbbakat felmutassak becses lapjában. Első hely illeti a házasszonya Sinkovics urhölgyet, ki előzékeny finom modorral, a női mint férfi társaságot lekötelezte, mellette Székely Jánosné Incze Sarolta urhölgy, Bakk Pálné, Bartha Józsefné, Körösi Miklósné, ifj. Tóth Istvánné, Török Bálintné, Molnár Józsiásné és ezeken kivül még számos urnő tünt ki.

A szebbnél szebb leány seregből a következőknek tudtam meg nevét ismerőseim utján: Sinkovics Katinka a házasszonya kedves leánya, Pócsa Flora és Gizella, Pethő Mari, Benedek Zsuzsa, Kün Irma, Donath nővérek, Orbai nővérek, Fejér Tini, Jakab Vilma, Gál Emma, Benkő Ámália, Jancsó Lenke s igy tovább irhatnék még háromennyit. Ily szép társaságban ugyan ki lenne oly vakmerő, hogy a sok közül egyet kieemeljen bálkirálynőnek, midőn mindenik meganynyi királynőnek néz ki. s valóban is az a *divat* birodalmából. Komolyan gondolkozva különben e dolog felett, nem a bálkirályné dolga felett, hanem a bársony, selyem tartalmu más fényüzési divat felett, nem lehet elhatározni, ha valjon az ipar- és kereskedelem emelésére foly-e bé nagyobb mérvben, (Erre nálunk bizonyosan nem. Szerk.) mint az egyes családok anyagi romlására Annyi bizonyos, hogy igen jó, hogy Széll Kálmán pénzügyminiszter ezeket nem láthatja, mint amolyan komoly házastárs honülő, s nem láthatja, mert ha látná, nem hiszem, hogy legalább is egy uj adónemet nem proponálna az országháza elé, tudniillik az „uszály" fényüzési adónemet.

Ezt is csak gazdálkodási tekintetből merem kimondani, hol olyan kicsiny a terem, mint nálunk, mert akkor sokkal többen rughatnák egyszerre a „három a tánczot kivilágos viradtig".

E bál rendezése a bálbizottság ügybuzgóságáról, tapasztaltságáról és izléséről fényes tanubizonyságot teszen, s ebből az oroszlánrész méltán illeti bálbizottsági elnök t. Fejér Károly aljárásbiró urat, s olvasó egyleti gazda Baló László urat, kik fáradságot nem kimélve, mindent elkövettek a végre, hogy diszre, fényre, izlésre és jövedelemre nézve ily fényesen ütött ki az olvasó egylet bálja.

Elismerésünket méltán nyilvánitjuk velök szemben a nyilvánosság terén.

. . . n . . .

A kolozsvári keresk. s iparkamara gyülése.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jan. 29-én tartotta meg rendes gyülését.

A kamarának mult évi működésére vetett rövid visszapillantás után, mindjárt azon tárgyak egyikének előadására tért át titkár, a melyek ez ülésben kiváló fontossággal birtak. Ilyen a m. keresk. minister urnak azon leirata, hogy a kamara adjon véleményt Fretwellnek londoni lapokban kifejezett hus szállitás nézeteire. Fretwell t. i. azon nézetét nyilvánitotta londoni lapokban és a helyben megjelenő „M. Polgár"-ban, hogy ha London, a helyett, hogy a szükségleteinek részleges fedezésére szolgáló husmennyiséget magas árban Bécsből szállittassa, a hol e czélra nagyobb részt erdélyi és magyarországi marhákat vágnak, e husmennyiséget közvetlenül Erdélyből szállittatná, ahol a husnak ára sokkal olcsóbb, ez mind a londoni vállalkozónak, mind a helyi viszonyoknak és iparnak jelentékeny előnyére válnék. Az elnökség ez ügyet szakértő bizottságnak adta ki, a melynek véleménye szerint igaz, hogy az árkülönbség London, Bécs és Kolozsvár közt igen nagy, de ez irányadó nem lehet, mert különbözik a hus minősége is, és az a hus, melyet itt 19—20 kron árulnak, nem olyan, minő a bécsi, s a milyen Londonban kell.

Mindamellett azonban tekintve azt, hogy az élő marhák szállitásánál sok felesleges részek szállittatnak (bőr s egyéb anyagok), a melyeket az iparnak aztán ismét költséggel kell beszállittatni; tekintve, hogy a hus szállitási ára kissebb, mint az élő marháké és hogy az élő marhák a szállitás alatt husokból mindig veszitenek; tekintve, hogy mi évenként cca. 560 kocsi terhet szállitani képesek vagyunk: a bizottság ajánlja Fretwell nézeteinek gyakorlatba vételét, mely által cca. 300.000 frtnyi hasznot lehet kilátásba helyezni. A juh hus kevés, a disznó hus szállitása pedig semmi előnynyel sem járna. E véleményt a kamara magáévá tette s azt a m. miniszter urhoz felterjeszti.

A másik nagyfontosságu tárgy volt a titkárnak a honvédség felszerelése ügyében a honvédelmi miniszterium kebelében tartott enquétte eredményéről szóló jelentése. Nagy fontosságu e kérdés különösen avon elvek miatt, a melyek az enquétte-en keresztül vitettek s a melyeknek alkalmasása lassanként lehetővé teendi, hogy a közös hadsereg felszerelése is a hazai iparnak biztosittassék. Az eredmény röviden ez: a honvédség bőrnemű felszereléseire az anyag és a munka hazai kell hogy legyen. az állam egy vállalkozóval vagy consortiummal szerződik, mely a bőrnemüeket elkészités végett az iparkamarák közreműködése mellett. ezek székhelyein alakulandó szövetkezeteknek adja ki, melynek legalább 50 iparos tagja kell legyen, s mely a munkát tagjai közt elosztja és egyetemleges kötelezettséget vállal. E szövetkezétek alakulások alapszabályait egy leérkezendő minta szerint maguk alkotják. A szállitás a szövetkezet által történik a központba. A kamara a titkár jelentését tudásul vette s ha a minta szabályok beérkeznek igyekezni fog, hogy kerületében a mondott szövetkezetek megalakuljanak.

Azon felterjesztésre a kincstárnak, hogy a keleti vasut igazgatósága Kolozsvárra tétessék át, a m. közlekedési miniszter tudatja, hogy ezt nem teljesitheti, de kijelenti hogy amennyiben egy megfelelő üzletvezetőség állittatnék fel, annak székhelye mindenesetre Kolozsvár leend. Az ipariskolák látogatása érdekében azon inditvány lett határozattá emlitve, hogy a kamara elnöksége és Balla László és Köleséri János tagokból álló bizottság küldetik ki, mely magát a helybeli igazgatósággal érintkezésbe téve, igyekezzék kivivni, hogy a kapitányság csak oly esetben hajtson végre számos felszabaditást, ha a társulat azt jogtalanul tagadta meg, de mindenesetre csak akkor szabaditson fel tanonczot, ha az iskolai bizonyitványnyal bir.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Tegnap, csütörtökön, szinházunkban Csepregi „Sárga csikója" adatott, zsufolt ház előtt. Mint a népszinháznak ujabban kedvenczczé vált repertoir-darabja, nálunk sem csekély érdeklődést keltett maga iránt, bár reclam alig előzte meg jövetelét. A közönség, s benne magunk is, szintugy érezzük a magyar népszinműnek egész drámairodalmunk jövőjére nézve oly korszakalkotónak, válságosnak, sőt missionalisnak igérkező voltát, hatását; s ezért nem vagyunk hajlandók semmiképen kárhoztatni azon ideges forrongást, mely napjainkban, e szép és hálás téren, országszerte megindultnak mutatkozik. Behat ez az irodalom vérébe, velejébe, s jótékony recreatiot nyujt a már-már elmodorosodással fenyegető nemzeti geniusnak, mely a magyar drámában, bár egy Katonát, Czakót, Szigligetit, Tóth-ot mutathat fel antecedensekül, még korántsem érte el, hiszszük, a tetőpontot, honnan már csak a hanyatlásra nyilnék fájdalmas kilátás.

Legyen bár a legcsekélyebb tehetség, — s Csepregi nem az — az alakulás ez idejében bir némi fontossággal, tud valami ujat, talán másoknak használhatót mondani; a mi persze nem azt teszi, hogy minden férczelmény jogosult, életképes legyen, de igenis azt, hogy ne viseltessünk kicsinyléssel e lüktető, örvendetes élénkség iránt. Gondoljuk meg, hogy a megrót, lenézett hibákból egy nagy tehetség tán erényeket fog majd kovácsolni magának, s kiejtett kárhoztatásunkat

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hitvallásunkká emeli a jövőben, vagy megforditva.

Csepreghi, már meggyőződtünk, sohasem fogja e nagy munkát végezni, de képes lenne, s erre szükségünk is van, a magasabb népszinmüi müfajnak némi könnyed vaudevilleszerü formát adni, lévén ahhoz jó adag espritje. Francziás szeszélyességgel viszi odább, s akasztja ujra meg a cselekvény kerekét, s midőn meglepő technicai készültséggel kápráztatja a biráló szemét, kénytelenek vagyunk véleményünket, legalább azon időre, függőben hagyni a darab jó vagy roszvolta felől.

Ügyes toll ismertette lapunk tegnapelőtti számában a „Sárga csikó" cselekvényét, s ez feleslegessé teszi az ismétlést. Erre nézve tehát, elismerve szerzőben a leleményességet, csak annyit jegyzünk meg, hogy uj, eredeti, s mindamellett tőről metszett, népies situatiok föltüntetése nem erős oldala az uj darabnak. Egyes jelenetei, kivéve a Laczi és apja közöttit a második felvonásban, mely különben is fénypont a többi közt, — erősen emlékeztetnek régibb termékekéire. Alakjairól is csak ezt mondhatjuk, bár közöttük egy sincs csak lelkiismeretesen kivive, feldolgozva is. Sajátságos azonban szerzőnél, hogy tehetsége, sőt eredetisége egy-egy csillámát ez alapjokban elhibázott mozzanatokon is rajta hagyja. A duhajkodó pusztabiró; fia, Peti; a commenczión tengődő sánta koldus; Pista szolga és a czigányok typicus alakjai gondosabb kivitelt is megérdemelnének. Mért, hogy ama meleg kedély, mely a Csorda Márton és fia közötti jelenetben pár helyt oly megragadóan nyilatkozik, nyom nélkül kell hogy elvesszen?

Az a lázas sietség, melylyel szerző eseményt eseményre halmoz, megöli a szivnek ittott érvényesülni akaró szavát, lehetetlenné teszi a psychologiai rajzot. Mintha Csepreghi kevesebbet tenne föl magáról, mint a mennyire jogosult volna! Ismeri a népéletet, a nép nyelvét, s mégis öntudatos mérséklet helyett hajhászsza azt. Volna ereje jellemezni, sőt ideálizálni, s mégis a legfeltünőbb lélektani absurditásokba bonyolodik. Ez emberek nagyon is kznapiak, sőt emberiségökben is devalválttak. Lacziban a főmotivum inkább a sértett hiuság, mint a fenkölt becsületérzet, mert csak ebből magyarázható ki épen nem fiui viselete apjával szemben, ellenkező esetben semmi körülmények közt sem vetemednék maga is arra, mit apjában is csak gyülölni, megvetni tud. Bakaj uram egy talány, megcsalja, kiaknázza rokonszenvüket, s annál kellemetlenebbül ér a leleplezés. Viselete Csordással szemben nem férfiura, de egy költőileg jogosulatlan erkölcsi gyávaságra vall. Csordásnak pillanatig nagy reményeket keltő alakja hova-tovább ugy ellapul, hogy csaknem élvezhetetlenné válik, még Kovács kitünő személyesitésében is, kinek csak maszkja ellen volna alább kifejtendő csekély kifogásunk. A Bogár Imreféle elemeknek pedig történetileg ugy mint szinpadilag lejárt már koruk, s már csak egyéni minőségükben tarthatnak számot némi sikerre, mint p. o. a „Betyár kendőjében."

Csak Csepreghi kiváló szinpadösmeretének, hussá, vérré vált drámai érzékének tulajdonitható a verve, melylyel ily chablonszerü környezetben is mozogni sikerrel tud, sőt képes a közönséget tapsokra ragadni s feledtetni vele a nagyon is szembetünő gyöngéket. Mindenesetre, akármelyik irányban haladjon, jóval nagyobb sikerekre is számithat goudosabb kidolgozás, több ambitióval párosult higgadtság esetén.

Erkel Elek dalai szépek, választékosak, s a hangszerelésben is nagy haladást tanusitanak a „Vereshaju" óta. Nem bir ugyan Erkel Gyulának gazdag, keleti szinpompájával, a népgeniusnak legmélyére hatoló, élettől pezsgő felfogásával, de egyszerüségében is méltó utódja lehet annak.

Szinészeink kedvvel játszottak, s collegialis önfeláldozással jártak a többé-kevébbé göröngyös utakon. Kiemeljük Vidort szép játékáért s kitünő dalaiért, bár első dalának neki igen mély fekvését nem ártott volna feljebb transponálni. Baloghné, mint mindig, kedves jelenség volt, s több kedvvel játszott, mint valaha. Kovácsról elég ha azt constatáljuk, hogy az igaz művészet utján van; óhajtjuk, hogy e nemes egyszerüséget nagyobb szabásu szerepeibe is átvigye. Kicsiny actio többet mond, szivhez szólóbb gyakran minden erőmegfeszitésnél. Nála a szép forma hiányát éreztük eddig leginkább; most ennek is eleget fog tenni bizonyára. Maszkja azonban, egy tizenöt évig börtönben ült emberéhez képest, kit testi, lelki szenvedések végnélkül sujtottak, igen martialis, tartása igen biztos volt. Kissé több drasticumnak is helye volna. Szentgyörgyi, Kassai, Szombathelyi, Ditrói, Krasznainé, Török, Krasznai, jól megállották helyeiket. A közönség csaknem minden dalt megujráztatott; leginkább tetszett azonban a Vidor és Baloghné által előadott „Ne menj el" kezdetü gyönyörü kettős.

B.—r.

Jogi rovat.

Képviselő választási döntvények.

A kuriai biróság a válasitási ügyekre vonatkozó hatáskörében mult év decz. 31-kén és folyó év jan. 24-kén ismét tartott ülést, és több nagyobb érdekü elvi határozatot hozott, melyek a következőleg szólnak:

1. Azon körülmény, hogy valamely tisztviselő fizetése hitelezőinek biztositására birójilag lefoglaltatott, azt nem menti fel azon kötelezettség alól, hogy adójának kellő időbeni lefizetését — választói jogosultsága különbeni elvesztésének terhe alatt, — eszközölje.

2. A választói jogosultság ellen teljes vagyontalanság alapján emelt felszólalásnak hely nem apható, — midőn az a B) adó tabellának kivonata által megczáfoltatik.

3. A segédlelkészek a választói jogot csak akkor gyakorolhatják, ha mint ilyenek valamely egyházközségben hivatalos alkalmazásban vannak.

4. A cseléd gazdai hatalom alatt állván, mint ilyen a választói jogot régi jogosultság alapján sem veheti igénybe.

A föllebbezvény benyujtása után nem lehet többé a választói jogosultság hiányának igazolására oly körülményeket felhozni, melyek a felszólamlásra hozott végzésben elő nem fordulnak. — Ily körülmények tehát a Curiai biróság vizsgálata tárgyául nem szolgálnak.

5. A választók névjegyzéke a községi elöljáróságnak csak egy nappal a felszólamlási határidő lejárta előtt küldetvén meg: a felszólamlás visszautasitására elégséges okul nem szolgálhat azon körülmény, hogy a felszólamlás nem a községi elöljáróságnál nyujtatott be.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. február 1.

— **Királyné ő felsége** jan. 27-én — mint a „Times" jelenti — meglátogatta az angol trónörököst és nejét, a cambridgei hgnőt, Luiza hgnőt és Teck herczegnőt; este ő Felsége és összes kisérete gróf Beuszt nagykövetnél ebédelt. Az ebédhez a nagykövetségi személyzet is hivatalos volt.

— **Imre Sándort**, a kolozsvári egyetem, a magyar irodalom és nyelvészet kitünő tanárát, a Kisfaludi-társaság szerdán tartott rendes havi gyülésén rendes tagjává választotta. A Kisfaludy-társaság e választással irodalom-történelmünknek és nyelgészetünknek egy oly kiváló ismerője iránt rótta le az elismerés köteles adóját, kinek neve már rég a társaság tagjai sorában kellett volna, hogy diszeskedjék.

— A **helybeli** kereskedő ifjak február 9 ikén tartandó zártkörü táncz estélyökre, mely jotékony czélra leend, meghivójokat szétküldték, bár a legnagyobb figyelemmel. Azonban a hiányos czim, és előforduló téves kiosztás miatt lehetnek esetek hogy azok eltévedtek. A rendező bizotmány készségesen szolgál azon t. urak és családoknak, kiknek meghivojok ez ideig, a legjobb akarat mellet is birtokukban nincs és erre igényt tartanak. Sziveskedjenek ez iránt b. elnök Bogdán István, divat-szövet kereskedésében intézkedni, hol a bál tartamára erkély- és ablak-jegyek elő jegyzései is felvétetnek. Az ifju kereskedők tánczestélye mindig a szó szoros értelmében sikerült, és egyike volt a legdiszesebbeknek. Ezuttal is — mint halljuk —a választmány figyelmes működése szép és nagy számu részvétet és igen kedélyes mulatságot biztosit.

— **A „Kolozsvári Dalkör"** f. hó 3-án tartandó rendkivüli dalestélyének müsora: 1. „Ima harcz előtt" Ifj. Sz. Nagy Károlytól. (Kardal.) 2. „Éji dal." Gotthárd P. F.-től. Tenorsolo, karkizérettel. 3. „Ária Verdi „Traviatta" cz. és Donisetti „Rudens Mária" cz. dalmüvéből, zongora kiséret mellett énekli Caravatti Pietró ur. 4. „Lelkesedés dala" Liszt Ferencztől. (Kardal.) 5. „Magyar népdalok." Szentirmay Elemértől, (Kardal.) 6. „Magyar népdalok" Tenor solo, zongora kiséret mellett énekli Scholaster János úr. 7. „Chinai éji zene." Genée Richárdtól. Bariton solo, karkisérettel.

— **Közgyűlés.** A kolozsvári tudományegyetemi kör szombaton február 2-ikán d. u. 6 órakor rendkivüli közgyülést tart, melyre a kör tagjai tisztelettel meghivatnak. A gyülés tárgyát: egy, a kör javára rendezendő bál megtartása iránt felmerült inditvány tárgyalása és elfogadás esetén, az elnök és választmány megválasztása fogja képezni. Kolozsvártt 1878. január 30. *Jánosi Béla titkár. Árkosi György e. i. elnök.*

— **Meghivás.** A kolozsvári tud. egyetemi kör vasárnap febr. 3-án d. e. 11 órakor önképzőköri gyülést tart, melyre a tagok és az egylet iránt érdeklődő t. cz. közönség tisztelettel meghivatnak. A gyülés tárgyai: Nemes Eleknek értekezése: „Mily tényezők hiusitották meg a Habsburgok világuralmi vágyait a 16—17 száz.-ban. — Czakó Imre birálata Marusán Tivadar „Életkép"-ére. Kolozsvártt, 1878. jan. 31. *Jánosi Béla*, titkár. *Árkosi Gyula*, e. i. elnök.

— A **piaristák** templomában holnap, szombaton 10 órakor nagy mise-zene fog előadatni, solókkal, ének- és zenekarral. Az énekkar a r. kath. gymnásiumi dalárdából fog állani katonai zenekar fogja előadni, a solók között Szepessi Ilona k. a. fog egy „Ave-Mariát" énekelni Lichtig Adolf urtól, kinek a k. i. egyik legtehetségeseb tanitványa.

— **Értesités.** Van szerencsém tisztelettel értesiteni a t. orvostanhallgató urakat, hogy segély-egyleti alapszabályaink a nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumtól megerősitve visszaérkeztek, s igy az oly régen alakuló félben levő „*kolozsvári m. k. tud. egyetem orvostanhallgatók segély-egylete*" most már végleg megalakulhat, kérem tehát a t. orvostanhallgató urakat, sziveskedjenek f. hó 4-dikén hétfőn d. u. 6 órakor a Lyceumi bonczintézetben tartandó segély-egyleti alakuló közgyülésre minél számosabban megjelenni. Tárgyak: 1) Elnöki jelentés a megerősitett alapszabályokról. 2) Segély-egyleti tisztviselők választása. 3) Inditványok. Kolozsvártt, 1878. febr. 1. Ifj. *Benel János*, orvostanhallg ifj. elnök.

— **Adakozások** a török sebesültek részére. László Anna és Zsuzsa Radnóthról 1 kilogramm és 900 gramnyi tépést küldött be szerkesztőségünkhez, melyet annak idejében rendeltetési helyére fogunk juttatni.

— **Az erdélyi gazdasági** egylet 1878-ik évi február hó 4-én d. e. 10 órakor igazgató-választmányi ülést tart az egyleti irodában, főtér 36. sz. első emelet, melyre a t. tagok ezenne tisztelettelesen meghivatnak.

— **A jótékony nőegylet**, miként jelentettük, február 7-én tartja álarczos bálját; erre annyival inkáab sietünk figyelmeztetni a közönséget; — mert értesülésünk szerint — ez idényben csak egy bált rendez az egylet; tehát csak egy kiválóan szép, álarczos bálra számithatunk s mert az áldozatkész egylet bálrendező-bizottmánya társas játékkal köti össze a bált. A különben is szerény 1 forintos belépti jegy mellé, egy ingyen sorsjegy járuland. A nyeremények száma közel száz.

— **Marosvásárhelyi hirek.** Rendes levelezőnk irja: Ez évi farsanguuk élénkebb lesz, mintsem előre gondoltuk és az egyszerüség jelszó egy évben sem volt annyira követve, mint most. Adja Isten, hogy a fényüzés követésével való szakitás, a felébredés ne csak pillanatnyi, hanem állandó legyen. A koszoru estélyek, melyeket a „Dalkör" és „Zenekedvelők" együttesen rendeznek már évek óta, ez évben a mult szombaton kezdődtek meg. A rendezőbizottság midőn a tánczestély-sorozatnak „koszoru-estély" czimet adott, az egyszerüséget, mint jelszót, tüzte zászlójára s már a mult évben is — egy-két különczöt leszámitva — a közönség legnagyobb része egyszerüen öltözve és szép számmal jelent meg s kedélyesen, fesztelenül mulatott. Ilyen kedélyes, jóizü mulatság volt a szombati is és a mi leginkább dicsérendő, hölgyeink megmutatták, hogy az egyszerüséget nemcsak prédikálni, hanem követni is tudják; az is igaz, hogy igen sokan, a kik a koszoru-estélyre jegyeiket kiváltották, még egyszerübben öltözve — otthon maradtak; mert hiába nó — ez nálunk már szokás — az első koszoru-estélyen, első séta-hangversenyen, első fillér-estélyen (kivéve, ha törököt sikerül fogni, mint a tavaly) a hölgyek távol maradnak, hogy hirét hallhassák, hogy voltak öltözve a többiek: pedig jobb lenne, ha maguk is egyszerüen öltözve, általánossá tennék az egyszerüséget s egyszerü, de tömeges megjelenésükkel emelnék az estélyek sikerét. Kettős dicséretet érdemelnek tehát azon szépek, kik ez előitélet daczára, az estélyen jelen voltak. Ott láttuk a szépek legszebbjei között: Rosnyai Ilona, Keresztes Ilka, Zilahi Ilona, Szenczi Gizella, Göldner Mari, Gegő nővérek, Molnár Ilona, Krémer Julcsa, Lázár nővérek stb. kisasszonyokat. A fiatal szép asszonyok között ott láttuk, dr. Weinberger Lipótné, Nemes Józsefné, Lázár Bonedekné urhölgyeket stb. stb. A kedályes tánczestély reggel 4 órakor ért véget, a mikor a közönség azon reményben oszlott szét, hogy a február 9-én és 13-kán tartandó koszoru-estélyeken már azokkal is együtt leend, a kik most távollétük által fényeskedtek. A rendező-bizottság alkalmat nyujtott egyszerüen öltözve, jóizüen mulathatni, a ki nem használja fel, vét önmaga ellen és vét e jótékonyczélu és valóban a közönség és a nőegyleti tagok részéről nagyobb pártfogást érdemlő két jóravaló egylet ellen. — *A kereskedő-ifjuság* február 2-án, szombaton, tartandó tánczestélye igen fényesnek igérkezik. Ugy helyből, mint vidékről a lekelőkelőbb csaladok igérték meg e bélon való megjelenésüket, mely az előjelekből itélve, igen látogatott bál lesz és a „Transilvania" disztermén kivül az étermet is átalakitottak tánczteremmé. A 2 terembon 2 zenekar fogjátszani. Étteremül a földszinti kávéház lesz berendezve. — *Szinházi álarczos bált* szándékozik rendezni a körünkben működő-szintársulat hushagyó-kedd előtti vasárnapon, márczius 3-án; minthogy hushagyó-kedd már a *korcsolya-egylet bályára van lefoglalva.* Városunkban már több év óta nem volt álarczos bál és igy már csak az ujdonság ingerénél fogva is szép sikerre iehet számitani. — *A helyi jótékony nőegylet* ez évben nem rendez bált a farsangon, hanem a farsang lezajlásával, mint a mult évben is történt, a nőegylet és árvaház együttesen fogják rendezni az egyszerüség állandósitására czélzó és e tekintetben is szép multtal dicsekedhető fillér-estélyeket, melyek, hogy ez évben is oly szépen sikerülnek, mint a tavaly, az előjelekből már megjósolható. — *A korcsolya-egylet* hushagyó keddi bálja érdekében, a „Kelet"-ben közlött nők részéről eredt inditványok felett határozni, hétfőn, február 4-én délutánra női közgyülés van összehiva, melynek határozatáról valamint az egyes bálok sikeréről annak idejében értesiteni fogom a „Kelet" olvaséit. *Argus.*

— A **nagyváradi** Szigligeti-emlékbizottság a következő részletekben állapodott meg: Megszemléli a házat s kijelöli a helyet, hova az emléktábla illesztendő lesz: meghatározza annak alakját, nagyságát s megrendeli. (Mindez még tegnapplőt megtörtént; a tábla négyszögü fehér márványlap leend, szürke gránitszegélylyel; a fölirás aranyozott betükkel.) Az emléktábla szegélyzetének s az embléme rajzának elkészitésére Mezey Lajos jeles festőnket kérik fel. — A lelepezési ünnepély f. é. márcz. 8-án, mint a nagy iró születés napján fog megtartatni. Meghivják reá a gyászoló családot, a m. t. akadémiát, a Kisfaludy- és Petőfi-társaságot, a budapesti és kolozsvári nemzeti szinházakat. Az ünnepélyt requiem előzi meg a v.-olaszi-i plébánia templomban. Onnan a menet a szülőházshoz vonuland, hol a leleplezés alatt a polgármester: Sal Ferencz, eshetőleg a főjegyző: Rácz Mihály tart emlékbeszédet: azután a közeli jógakadémia disztermében (mely e czélra az igazgatóságtól ki fog kéretni) emlékünnepély tartatik, melyen a felkérendő nagyváradi dalárda fogna előadni egy ünnepi éneket, erre Szigligeti irói működésének méltatása következnék, mire Rádl Ödön ügyvéd s a Petőfi-társaság tagja, kéretet föl. Befejezné az ünnepélyt egy, Szigligeti emlékének szentelt költemény elszavalása (a bizottság eziránt Rácz Mihály városi főjegyző s költőhöz fordult) és a nagyváradi dalárda záréneke. Ez, csak előleges terv, s nem végleges megállapodás — lehet, hogy változást fog szenvedni. — Az emléktábla feliratát Rácz Mihály, Radl Ödön és Szikszay Dániel urak állapitják meg.

— **Dobrán a kanyaró** iszonyu pusztitásokat teszen a gyermekek között. Nehány nap alatt hetvenhat megbetegült gyermek közül harmincznégyen estek áldozatul e veszedelmes kórnak. A „Hunyad" ugy értesül, hogy a tudatlan szülők nem látják el gyermekeiket a szükséges meleg ruházattal és táplálékkal, s nagy részben innen ered a borzasztó baj. Méltán felsohajthatunk itt is, hogy „népnevelés jöjjön a te országod"!

— **A keleti marhavész** csak nem akar szünni. Január hó 27-én Ilyefalván Szabó Ádám udvarában ismét konstatáltatott. A beteg marha, valamint az udvarban levő összes marhaállomány lebunkóztatott. Azóta betegülés nem fordult elő. Tegnapelőtt S.-Szentgyörgyön egy század katonaság ment Ilyefalvára. N.-Borosnyón is fordult elé egy betegülési eset. A marha lebunkóztatván, az orvos. mint a „N." irja, heveny gyomor és bélgyuladást constatált.

— **Valami jó madarak** (vagy jó madár) a napokban bementek éjjel a s.-szt.-györgyi kir járásbiróság szobáiba s minthogy a Wertheim-féle szekrényt ki nem nyithatták, szépen kilopták a szobából s már el akartak vele hurczolkodni, midőn az épületben lakó távirász a dolgot észrevette s igy préda nélkül illanhattak el. Hát azok a bakterek, vagy rendőrök, vagy micsodák az éjjeli homályban, hol tévelyegnek? kérdi a „Nemere".

— **A hunyadmegyei nőegylet** az idei farsangon két tánczvigalmat rendez. Az első tegnap volt a 2-ik hushagyó kedden azaz márcz. 5-én fog megtartatni. Az utóbbi álarczos bál lesz, mely alkalommal a cretonruhák ismét felhasználhatók lesznek.

— **Véletlen találkozás.** Petrozsényben történt, hogy a dévai gyepmester a műtét alkalmával az első deliquensben egykori szakaszvezetőjét ismerte fel. Milyen forgandó a szerencse: most ő kommandirozta ennek a „haptákot."

— **Egy jelen volt** romániai disznókereskedő 25 forinton vásárolt meg egy darabot azon nyakszoritóból, melylyel kivégezték Petrozsenben a rablókat. Ilgen talisman csakis disznókereskedőnek való. — Arról is értesül a „Hunyad", hogy egy jelen volt fényképész le akarta másolni az akasztófavirágokat.

— **A románnők** viselete N.-Szebenben. A „Telegr. Romanu" irja, hogy pár nap óta a n.-szebeni románnők „Dorobántz" kalapot viselnek t. i. vitéz Mihály-féle ásztrakán kalapot nemzeti kokárdával és tollal. A „T. R." szerint e kalpag nagyon jól áll, s a nőknek erélyes kinézést kölcsönöz.

— **Zichy József** gróf, volt kereskedelemügyi miniszter, konstantinápolyi nagykövetünk idősbik fia, a „P. Ll." értesülése szerint eljegyezte Odescalchi Ilona hgnőt, Odescalchi Gyula herczeg, országgyülési képviselőnek (Tisza Kálmán miniszterelnök sógorának) másodszülött leányát.

— **A Kisfaludy-Társaság** tegnapelőtti zárt ülésében bejelentetett a „kisebb költői beszélyre" kitüzött pályázat eredménye, A pályadij nem adatik ki, miután a beküldött munkák közt még emlitésre méltó sem találkozik. — Ezután megállapittatott a közülés napirendje, melynek számait az elnök megnyitóján és a titkár évi jelentésén kivül képezendik: Gyulai Pál emlékbeszéde Kriza János felett, Arany János balladája: „Tetemre hivás" és gróf Széchen Antal tanulmánya Danteról. — Ezután áttért a társaság a tagválasztásra, ajánltattak: ifjabb Ábrányi Kornél, Vértesy Arnold, Csiky Gergely, Deák Farkas, Kvassay Ede, Imre Sándor, gróf Zichy Géza, Névy László, Aigner Lajos, Endrődy Sándor és Várady Antal; költagokká: Pachler Faustus, Buttler és Öhmann. Az első szavazásnál a jelöltek egyike se nyervén többséget, második szavazásra került a dolog, mely alkalommal megválasztattak: ifj. Ábrányi Kornél 13, gr. Zichy Géza 15 és Imre Sándor 16 szavazattal 25 közül. Költagnak Pachler Faustus választatott meg. Ezzel az ülés véget ért.

— **„Kertészeti füzetek".** Ez a czime egy gyümölcs-, disz- és konyhakertészeti közlönynek, melyet Mauthner Ödön magkereskedő ad ki. Havonkint egy füzet fog megjelenni, s az előfizetési ár egész három frt. A vállalat igen diszes kiállitásu (sárgás pappirra van nyomtatva) s szerkesztése is igen ügyes, gondos. A szövegben csinos, finom ábrák is vannak s a „Kertészeti füzetek" megérdemli, hogy a virág és gyümölcstenyésztők mennél számosabban pártolják.

— **Párisi közkiállitási hirek.** Grévy a franczia képviselőház elnöke a közkiállitás ideje alatt a Bourban palotában fog lakni, hogy ott fogadhassa a külföldi notabilitásokat, kiket Párisba várnak, — Bardoux közoktatási minister, daczára a szakértők részéről történt ellenmondásoknak, szilárdul ragaszkodik ahhoz, hogy az összes idegen nemzetek drámai irodalmának klassikus müvei, nevezetesen pedig Shakspeare, Goethe, Schiller és Calderon drámái a közkiállitás alatt szinre kerüljenek Párisban. E czélból egy még meghatározandó szinház fog kijelöltetni az idegen impressarioknak, kik társaságukkal szerencsét akarnak probálni. A szinműveket eredeti nyelvükön adják elő. Vállalkozók eddig még nem igen jelentkeztek, mivel várják, hogy a kormány segélyezést vagy legalább biztositékot fog fölajánlani. A franczia belügyminiszterium — mint az Avenir Militaire jelenti—bizottságot küldött azon czélból, hogy a franczia hadsereg készletéből szemelje ki azokat a tárgyakat, melyek kiállitandók lesznek. A hadügyminiszterium kiállitása csak a hadi és erődi készletek gyüjteményére s néhány betegeknek szánt kocsira fog szoritkozni.

— **Az olasz udvarból.** Umberto király Bartole Viale tábornokot, ki Victor Emanuel hadsegéde volt, küldi Bécsbe, hogy trónraléptét notificálja. A tábornok hozza Robillant nagykövet számára is az új megbizó levelet. Az új király nagy reformokat rendelt el háztartásában. Igy több lovat adat el, melyek száma jelenleg 1800 s a legszükségesebbeken kivül csakis azokat tartja meg, melyeken atyja lovagolni szokott. Egyuttal azonban tudatta hadsegédével, Medici tábornokkal, hogy a királyi udvarnál szolgálattevő tisztek tetszés szerint választhatnak egy-egy lovat.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 118-ik szám.

Kolozsvártt, szombat, február 2-án 1878.

részben uj kiállitás és jelmezekkel

először

KISASSZONY FELESÉGEM.

Operette 3 felvonásban. Irták Leterier és Vanlos, forditotta Rákcsi Jenő. Zenéjét szerzé *Charles Lecocq.*

SZEMÉLYEK:

Palaméd Vanderbum	Kassai.
Hannibal	Szombathelyi.
Frikkel	Dalnoki.
Pétersop	Szentgyörgyi.
Desakublak	Beczkoi.
Kikiáltó	Marosi.
Polgármester	Vidor.
Marjoilen	Krecsányi Sarolta.
Avelin	Kriger Cornelia.
Pietro	Batekné.

Kezdete pontban 7 órakor.

A „KELET" magán-táviratai.

Feladatott **Budapesten** febr. 1. 10 ó. 20 . d. e
Érkezett Kolozsvárra febr. 30. 10 ó. 25 p. d. e.

Gr. Andrássy terjeszti a congressus eszméjét s a nyugoti hatalmak csatlakoznak hozzá. Hirlik, elvben Oroszország is elfogadta ez eszmét.

Tegnap délben átadta Novikoff az orosz választ, kijelentvén, hogy Londonba is hasonló ment; Gorcsakoff e jegyzékben kijelenti, hogy ragaszkodik a reichstadti megállapodásokhoz.

Ignatieff hivatalosan követelte Romániától Besszarábiát, Dobrudzsát igérve cserébe.

Voolvichből sok torpedót küldöttek a középtengeri angol hajóhadnak.

Londonban a háborus meeting tulsulyban van, kiabálták: „le Gladstonnevel!"

Ürményi tegnap a képviselőházban kérdést tett a békeföltételekről s az oroszoknak Gallipoli felé való haladásáról.

Tisza Kálmán a vámügyben nagy hatással beszélt, megtapsolták; az éjjel felment Bécsbe.

Feladatott **Budapesten** febr. 1. 1 ó. 30 p. d. u.
Érkezett Kolozsvárra febr. 1. 1 ó. 45 p. d. u.

Az orosz válasz gr. Andrássy jegyzékére megérkezett. Minden pontban enged, elismeri: hogy a béke praeliminárék nem végleges, mig Európa helyeslését meg nem nyerik.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békésy Károly.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Namik pasa igen öreg ember, a nagyherczegtől való visszatérésekor levertnek, szomorunak látszott. Szerver pasa ellenben vig volt, jókedvvel beszélgetett az őt kisérő tisztekkel. A két pasa kisérete nyolczvan emberből áll. Beszélik, hogy a pasák, keleti szokás szerint, rendkivül értekes ajándékokat vittek a nagyherczegnek és táborkarának.

Kazánlik jan. 21. Szerver és Namik pasák ma hosszasan beszélgettek a nagyherczeggel és Nelidoffal, és a béke kérdését komolyan végig vitatták. Alkudozás közben arra a kérdésre, hogy mely föltételeket várnak, azt felelte Namik pasa, hogy ők egy legyőzött nép küldöttei, és alávetni akarják magukat a győző nagylelkűségének. Azután igen ügyesen emlékeztette a nagyherczeget Nagy Sándorra, ki India egyik legyőzött fejedelmének, mert az utóbbi nagyleküségére hivatkozott, visszaadta királyságát, a miből azt a következtetést vonta Namik, hogy a nagyherczeg nem fog megfeledkezni e nemes példáról. A nagyherczeg legőszintébb rokonszenvét fejezte ki a legyőzött ellenség iránt, de egyszersmind aggodalmát is, hogy Nagy Sándoréhoz hasonló nagylelkűséget nem igérhet.

A békeföltételekhez.

A békeföltételekhez, melyek az angol parliamentből ismeretesek, följegyezzük még a Temps következő bécsi sürgönyét: Oroszország, hogy az április 16-án Romániával kötött szerződést megkerülje, azt kivánja, hogy a bessarabiai területet Törökország engedje neki át, s csak azután akarja elismerni a román függetlenséget. Oroszország ragaszkodik továbbá Bulgáriának annyi ideig való occupatiójához, mig nemcsak az egész ország közigazgatása rendezve, hanem az uj bolgár hadsereg is szervezve lesz. A várak nem lebontandók, hanem Viddin és Ruszcsuk orosz helyőrségeket kapjanak. A hadikárpótlás $2^1/_2$ milliárd frank volna, aranyban, hajókban vagy hadiszerben fizetendő.

Szerbia békefeltételei.

Szerbiának is megvannak a maga békeföltételei, melyeket a portától követel, s a melyeket Risztics ur állitólag már közölt is Wrede herczeggel. Ime: 1) Egész O-Szerbia átengedése, a Boszniába benyuló rész kivételével 2) 150,000 török fontnyi hadi kárpótlás. 3) Egy speciális bizottság kiküldése Románia és Szerbia közös igényeinek eldöntése czéljából a viddini pasalikban; mert Szerbiára nézve föltétlenül szükséges, hogy Viddinen át közlekedjék a Dunával. Ennyivel megelégszik Szerbia.

Táviratok.

Bécs, jan. 30. Andrássy gróf jegyzéke tegnapelőtt adatott át Pétervárott. Igen határozott hangon van tartva; a kazánliki praeliminárékat érvényteleneknek jelenti ki s azon várakozásának ad kifejezést, hogy Európa uj megállapodásokat fog alkotni azok helyébe.

Triest, jan. 30. Itt az a hir, hogy egy osztrák-magyar pánczélos hajóraj legközelebb a Levanteba megy és eshetőleg a Dardanellákba nyomul.

Pétervár, jan. 29. Szejmenli, jan. 25. II. Skobelev, tábornok jelenti: Adrinápoly erőditvényei kitünőek. valamennyi tartós profillal, a a kőescarpeok contreescarpeokkal vannak ellátva; nem 26. hanem sokkal több ágyut találtunk, ezeknek pontos szama még ismeretlen. — Gurkó tábornok jelenti I. Skobelev tábornok lovassága f. hó 19-én, a Grekov kozákjai által zsákmányolt 40 ágyun kivül még 13-at, tehát összesen 53-at fogott el.

Páris, jan. 40. (Pest. C.) A londoni és párisi cabinetek közt, mint mérvadó körökben beszélik, élénk jegyzékváltás után megállapodás létesült, melyszerint a két hatalom kölcsönös támogatásra és solidáris eljárásra kötelezi magát a kilátásba álló congressuson.

London, jan. 30. Midhat pasa Berlinbe utazik. (P. C.)

Ragusa, jan. 30. Trebinyében nagy az izgatottság, hire terjedvén, hogy a montenegróiak Sulek felől közeledne:, a rendes helyőrség elvonult Lubinyébe: a lakosság elhatározta, hogy védeni fogja a várost; éjjel nappal épitik a sánczokat.

A helyzethez.

Az orosz békeföltételek által teremtett helyzethez a hirekből a következőket állithatjuk össze.

A Köln. Ztgnak egy bécsi távirata szerint az ott hivatalosan közölt orosz föltételek csak azért voltak kielégitők, mert hangsulyozták az európai helybenhagyást a főpontokra nézve. Andrássy ellene nyilatkozott Szerbia és Montenegró határigazitásának, mint osztrák-magyar-, és Bulgária határkivetésének, mint európai ügynek, valamint a török terület határozatlan időre való megszállásának oly ürügy alatt, hogy ez kezesség lenne a hadikárpótlásért.

A Kreuzztg bécsi jelentése szerint Oroszország késznek nyilatkozott a tárgyalásokat a hatalmakkal az európai pontok fölött azonnal megkezdeni.

A bécsi Tagblatt jelenti, hogy br. Langenau osztrák-magyar nagykövet kormányunk részéről jegyzéket adott át Gorcsakoff herczegnek, melyben ki van emelve, hogy Ausztria-Magyarország Bulgáriának a békekötés után való esetleges occupatióját európai ügynek tekinti, melyet csak a hatalmakkal együttesen lehet elintézni. — Hasonló nyilatkozatot adott át Pétervárott az angol képviselő is.

Párisi hirek szerint monarchiánk, Angliától támogattatva, követeli a congressust s nem ismer el más elintézést. Berlinben igen feszültnek tekintik a helyzetet. Igaznak mondják, hogy Oroszország a béke mellett titkos szerződést kiván kötni. A Temps azt is tudja, hogy az orosz török praeliminárékban egy titkos pont van, mely szerint az orosz csapatoknak megengedtetnék, hogy Konstantinápolyba menjenek, átvonuljanak Sztambulon és a régi palotán s a szeráj hidján hajóra keljenek.

A Pressének jelentik Tirnovából: Az orosz sereg folytatja lassan előrenyomulását a Konstantinápolyba vezető uton. Bujuk Bulanlik mellett 800 emberből álló két tábor fogatott el. A török parancsnok kijelentette, hogy nem akar küzdeni, mert a fegyverszünet megköttetett; az orosz parancsnok erre nem állott reá, lefegyverezte a két tábort, és elfoglalt két ágyut és negyven lovat. Nikoláj nagyherczeg napiparancsot bocsátott a hadsereghez, melyben megtiltotta a fegyverszüneti alkudozások közlését a legénységgel. Az oroszok Fakiig és Amakiig nyomultak előre és most Kovacs felé indultak meg.

Az angol parlamentből.

Az angol parlamentnek fontos napja volt tegnap. A hétfőről elhalasztott tárgyalást folytatták a rendkivüli hitel fölött. A mennyire békés szellem uralkodott Angliában a parliament megnyitását megelőző hónapban és az azután következett napokban, épp oly általánosan harczias most a hangulat az egész britt szigeten, nem véve ki még az ellenzéknek tekintélyes részét sem. Látta mindenki s kezdik belátni az oroszbarát ellenzék vezéregyéniségei is, hogy a czár éppen nem ragaszkodik abhoz a bizonyos ünnepélyes igéréthez, melylyel mindig port szórtak a gentlemanlike gondolkozásu emberek szemébe; olvashatja mindenki a hivatalos orosz sürgönyben, hogy a czár „teljes actio-szabadságot" tart fenn magának akkor, mikor Konstantinápolyt emlegetik előtte; hallja mindenki, hogy a fegyverszüneti alkudozások a porta készsége daczára is még mindig nem irattak alá, és sejti, hogy ez Konstantinápoly ideiglenes megszállásának követelése miatt történik — a mire a táviró ismételten utal; — s érzi mindenki, hogy Oroszország békekövetelései visszatetszést szültek egész Európában, még Berlinben is. Nem csoda ilyen körülmények közt, ha maga Gladstone ur is azon véleményének ad kifejezést, hogy a parliament meg fogja szavazni a hitelt, melyre a kormánynak szüksége van, hogy a szabad cselekvést vindikáló orosz hadakra Konstantinápoly alatt megállást parancsoljon.

A kormánypárt soraiból olyan inditvány van bejelentve, mely szerint a parliament a czár békés igéretének be nem váltásai miatt, a hadsereg és a flotta hadilábra helyezését határozza el. Ezen inditványnak tökéletesen megfelel az angol lapoknak a két hónapra kért hitel hovafordításának következő specificátiója:

1. Három millió font a szárazföldi hadsereg egy tetemes contigense szükségleteinek pótlására mindennemű fölszerelésekben; a mi, tekintve az összeg nagyságát és az idő rövidségét, a haderő igen nagyrészének hadilábra állitásával, mozgositásával egyértelmű.

2. Két millió font a flottának hasonló fölszerelésére.

3. A maradék egy millió font további rendelkezésre.

London, jan. 30. A keleti kérdésre vonatkozó legujabb diplomatiai okmányokat kiosztották a parliamentben. Jan. 28-án Lord Derby irja Loftusnak, hogy Suvaloff gróf elolvasta előtte Gorcsakoff sürgönyének kivonatát, melyben Suvaloff megbizatik annak határozott kijelentésével, hogy Oroszország a hadihajóknak a Boszporuson való átkelését európai kérdésnek tekinti, és nem szándékozik azt elszigetelten megoldani. Layard jan. 25-éről közli Lord Derbyvel a békeföltételeket, és hozzáteszi, hogy azok egyenlők az európai Törökország megsemmisitésével, és az oroszok még mindig előrenyomulnak Gallipoli felé. Gorcsakoff közölte jan. 24-én Suvaloffal: Az orosz kormányhoz érkezett tudósitások szerint a török csapatokat Gallipoli felé küldötték, a czár tehát megbizta Nikoláj nagyherczeget, hogy ez irányban figyelő hadtestet állitson föl, de ne vonuljon egészen Gallipoliig; az orosz kormány tehát nemcsak hű maradt szándékaihoz, sőt még többet is tett, ha csakugyan rendes török katonaság van Gallipoliban.

Lord Derby jan. 13-ról kelt momerandumában kiemeli Suvaloff előtt, hogy nagyon kivánatos volna, ha Konstantinápolynak még ideiglenes megszállása is elkerültetnék; Lord Derby reméli, hogy Oroszország mindent el fog kerülni, a mi a két ország jó viszonyait fenyegetheti; ellenkező esetben Anglia föntartja magának oly intézkedések elrendelését, melyek szükségeseknek látszanak érdekei védelmére. Gorcsakoff herczeg azt válaszolta: Konstantinápoly megszállása most éppen oly kevéssé van Oroszország szándékában, mint a háboru előtt; de ő felsége fönntartja magának teljes cselekvési szabadságát, melyhez minden hadviselőnek joga van.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház jan. 30-iki ülésében felolvastatik az interpellácziós könyv, melybe Madarász József interpellácziója van bejegyezve a keleti vasut, s Ürményi Miksáé a keleti kérdés tárgyában.

Az ülés végén fognak benyujtatni.

Következik ezután a vámszövetség és vámtariffáról szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Ragályi Aladár e kérdést oly fontosnak tartja, hogy indokoltnak látja a ház még oly igénytelen tagjának föllépését is, mint minő ő. Mindenekelőtt megjegyzi, hogy ő azon alapgondolatot, hogy Magyarország és Ausztria gazdasági téren is karöltve haladjanak, lelke mélyéből helyeselte. Azonban oly megoldás, melynél az egyik fél csak áldoz, a másik pedig nyer: ép ez együtt haladást teszi lehetetlenné.

Általánosságban sem fogadja el a javaslatot.

Ezután Tóth Vilmos mondott nagyobb szabásu és hatásos beszédet. Ezen alaptételből indult ki, hogy a vámterületi különválás gazdászatilag káros, politikailag pedig veszélyes experimentum lenne a monarchia mindkét felére nézve. Hatással volt különösen a beszéd befejezése, midőn szónok a közvéleményről beszélt, mely az irányokra nézve gyakran helyes érzékkel bir, de az eszközök megválasztásában a legtöbbször tapintatlan s ha egy törvényhozónak lelkismerete azt mondja, hogy a közvélemény nincsen helyes uton, kötelesége azzal szembe szállani.

Tóth Vilmos után Bujanovics Sándor beszélt a javaslatok ellen, koczkáztatván azt az állitást, hogy bárki jobb kiegyezést csinált volna.

Horváth Mihály egész rövidséggel nyilatkozott a helyzetre való utalással a javaslatok elfogadása mellett, melyeket nem tart ugyan egészen kielégitőknek, de meggyőződése az, hogy azok mégis kedvezőbb helyzetet fognak teremteni az eddiginél.

Utolsó szónok Gullner Gyula volt, ismét a független szabadelvű pártból, de nagyon is általánosságokban mozgott, s annyira sem tudta a figyelmet lekötni, mint Ragályi.

Az idő előre haladván a bejelentett interpellátiok és a miniszterelnök válasza Schwarcz Gyula interpellatiojára másnapra maradtak.

BUKURESTI SZEMLE.

„Sokan kezdik már feltenni, hogy a mi radikálaink azért nem működnek a semlegesség egyetemes biztositása érdekében, mert a jövőt nyitva akarják hagyni, hogy 10, 20, 30 évmulva más **román tartományok** (sic) meghóditásával nevelhessék az országot. Mi nem osztjuk ezen képtelen feltevést, mert nem hisszük, hogy létezhessék ép eszü román, a ki be ne látná, hogy ezzel Lengyelország sorsára juttatnók hazánkat, még mielőtt eltelnék ama 10, 20, 30 év. Mind e mellett kezd már hitelre találni ama feltevés és emiatt a félelem mind inkább növekedik." E sorokat a fejérpárt főközlönye irja s nekünk ad igazat, kik már több izben kifejeztük azon nézetünket, hogy a vörösek telhetetlenek és csak alkalomra várnak hogy Bukovinát s Magyarországot a Tiszáig annectálhaasák, **de csak** ugy, ha lehet. Mindenesetre az idők tanuja, hogy magában Romániában nár aggodalmat és félelmet kezdett támasztan a vörös párt telhetetlensége s az a gondolat, hogy a vörösek Ausztria-Magyarország ellen i ép oly készséggel szövetkezendenek az oroszszl, mint mult évben szövetkeztek jóltevőjük a török ellen. Ez iránt tisztába lehet minden magyar a földszinén. Habár kétségbevonták, eltagadtk a bukuresti érseknek a czárhoz intézett annetálhatnám-féle üdvözlő beszédét, habár maga **Jókai** is hibául tüzte ki **Kosuth** hazánkfiának, hgy ezen érseki nem való beszédre is olyan nay sulyt fektetett; e sorok irója 23 év óta kisér figyelemmel a vörösek működését és teljesen igazat adnak azon higgadt románoknak, a kik a vörösek hóditó intentioja miatt már előre is ggódnak. Az osztrák-magyar monarchia ezen oldaról mindig készen tarthatja puskaporát . . . Igz, hogy **Jókai** szépen és helyesen fejtegeti ata különbséget, a mely a törökországi raják és az osztrák-magyar monarchiában élő nemzetiségk között létezik, csupán azt nem vette **Jókai** gyelembe, hogy a romániai közönség nem a „Hn"-ból, hanem a Románuluból és társaiból meritipolitikai tudományát, hogy a vörös sajtó Bukovát és Magyarországot a Tiszáig román provicziáknak tekinti és nem szünik meg ebben az telemben folytonosan izgatni. Hadd teljék benn kedvük, csak mi résen álljunk, hisz nélkülünk ty sem fog a vörösek ábrándja megvalósuni. ztán van még Romániának és bizonyosan Oroszországnak is sok rendbe hozni valója, mig az Osztrák-Magyar monarchiában élő elnyomott(?) testvérek felszabaditásához kezdenének.

„Tolvajság gyilkosság az ország egyik szélétől a másikig," int a Pressa mondja. „Nem érdemjeleket kér tőlek a haza, **a fakapára juttatott** és elsgényitett haza. Azt kéri a haza tőletek, hogy öltessétek fel a drabontakat, a kik rongyokba resztnek a hideg miatt, miután vitézségük által román fegyverek becsületét megmentették. Azt kéri a haza, hogy szüntessétek meg valahára a harczolást, mely a földnépét és a birtokosztályt elszegényitette: mert a kés már a csontig hatolt -- caci cutitul a ajuns la os. Ökör, tehén, borju mind elhullott, mert nem akadályoztátok idejében a marhavészt; a harácsolás által pedig mindent elvettek a bocskorosoktól, kiknek egeket igértetek midőn az ellenzéket képeztétek. Azt kéri a haza, hogy dolgozzatok komolyan az országgyülésben, és ne lépjetek szavazatlan költségvetéssel az ujévbe. Azt kéri tőletek a haza, hogy ne üldözzétek ostracismussal politikai ellenfeleiteket" Azoktól ugyan kérhetnek most bármit is, kialthatják: „Szálljatok le a magasból s menjetek be a gunyhókba és lássátok meg, hogy mivé tettétek a népet, mert a **Nemesis** számot kérend tetteitekért és akkor a **csillagok** nem menthetnek meg. Akarja-e tudni a t. olvasó, hogy mit felelnek ezekre a vörösek? Felelet: **Kaczagnak** s ezzel megmutatják miveltségüket s a tiszteletet, melylyel politikai ellenfeleik iránt viseltetnek. Ama fényes **csillag** legtöbb bajt okozott Kogalnicsánonak, kit külügyér létére **Tell** tábornok végre párbajra hivott durva gorombaságáért. Nem kell félni, nem fog golyót váltani s kardra már képtelen az öreg miniszter Ilyen a világ. Mig Kogalniceano csillaga hanyatlik, az alatt a Florescoé emelkedni kezd még I. Karolnál is. A béke meghozza a fejér miniszteriumot, erre czéloz a Fioresco simogatása is.

BELFÖLD.

(Tánczvigalom.)

K.-**Vásárhely**, jan. 28. 1878.

A k.-vásárhelyi olvasó-egylet széphirü tánczvigalma folyó hó 26-án járt le kiváló fénynyel és szép anyagi eredménynyel. A tiszta jövedelem a nagy kiadás daczára meghaladja a 150 frtot.

Emelte e tánczvigalom fényét, népszerüségét az, hogy a házasszonyi tisztet a közbecsülésben álló orvostudor Sinkovics Ignácz ur kedves neje Cseh Polixena urnő volt szives elvállalni, ki jegyét 50 frttal váltotta ki, s házasszonyi tisztében oly lekötelezőleg járt el, hogy a fényes nagy közönségre varázshatással birt a jó kedv emelésére, s a szép társaságnak reggeli hat óráig való összetartására, vidám kedély, jó kedv, fesztelenség, s igazi nemes időtöltés jellegét hordta magán ez este.

Emelte fényét ez estének az is, hogy közszeretetben álló főispánunk Pócsa József ur is a távolból való megjelenésével szerencséltette városunk e nemes időtöltését, 5 frttal váltotta meg jegyét, ki vidám részt vett ez este mulatságából, az első társas tánczot t. Székely Jánosné urnővel lejtve, kitartólag tánczolt reggelig.

És ezzel berekeszthetném levelemet, azonban tudva bár, hogy e becses lapok nem divatlap, s nem rendelkezik a napi események és politikai dolgok miatt térrel a divatszerü tudósitások és bálkirálynék részére, engedje meg azért t. szerkesztő ur, hogy a megjelent hölgykoszoruból néhány kiválóbbakat felmutassak becses lapjában. Első hely illeti a házasszonya Sinkovics urhölgyet, ki előzékeny finom modorral, a női mint férfi társaságot lekötelezte, mellette Székely Jánosné Incze Sarolta urhölgy, Bakk Pálné, Bartha Józsefné, Kőrösi Miklósné, ifj. Tóth Istvánné, Török Bálintné, Molnár Józsiásné és ezeken kivül még számos urnő tünt ki.

A szebbnél szebb leány seregből a következőknek tudtam meg nevét ismerőseim utján: Sinkovics Katinka a házasszonya kedves leánya, Pócsa Flora és Gizella, Pethő Mari, Benedek Zsuzsa, Kün Irma, Donath nővérek, Orbai nővérek, Fejér Tini, Jakab Vilma, Gál Emma, Benkő Ámália, Jancsó Lenke s igy tovább irhatnék még háromennyit. Ily szép társaságban ugyan ki lenne oly vakmerő, hogy a sok közül egyet kiemeljen bálkirálynőnek, midőn mindenik meganynyi királynőnek néz ki. s valóban is az a *divat* birodalmából. Komolyan gondolkozva különben e dolog felett, nem a bálkirályné dolga felett, hanem a bársony, selyem tartalmu más fényüzési divat felett, nem lehet elhatározni, ha valjon az ipar- és kereskedelem emelésére foly-e be nagyobb mérvben, (Erre nálunk bizonyosan nem. Szerk.) mint az egyes családok anyagi romlására? Annyi bizonyos, hogy igen jó, hogy Széll Kálmán pénzügyminiszter ezeket nem láthatja, mint amolyan komoly házastárs honülő, s nem láthatja, mert ha látná, nem hiszem, hogy legalább is egy uj adónemet nem proponálna az országháza elé, tudniillik az „uszály" fényüzési adónemet.

Ezt is csak gazdálkodási tekintetből merem kimondani, hol olyan kicsiny a terem, mint nálunk, mert akkor sokkal többen rughatnák egyszerre a „három a tánczot kivilágos viradtig".

E bál rendezése a bálbizottság ügybuzgóságáról, tapasztaltságáról és izléséről fényes tanubizonyságot teszen, s ebből az oroszlánrész méltán illeti bálbizottsági elnök t. Fejér Károly aljárásbiró urat, s olvasó egyleti gazda Baló László urat, kik fáradságot nem kimélve, mindent elkövettek a végre, hogy diszre, fényre, izlésre és jövedelemre nézve ily fényesen ütött ki az olvasó egylet bálja.

Elismerésünket méltán nyilvánitjuk velök szemben a nyilvánosság terén.

. . . n . . .

A kolozsvári keresk. s iparkamara gyülése.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jan. 29-én tartotta meg rendes gyülését.

A kamarának mult évi működésére vetett rövid visszapillantás után, mindjárt azon tárgyak egyikének előadására tért át titkár, a melyek ez ülésben kiváló fontossággal birtak. Ilyen a m. keresk. minister urnak azon leirata, hogy a kamara adjon véleményt Fretwellnek londoni lapokban kifejezett hus szállitás nézeteire. Fretwell t. i. azon nézetét nyilvánitotta londoni lapokban és a helyben megjelenő „M. Polgár"-ban, hogy ha London, a helyett, hogy a szükségleteinek részleges fedezésére szolgáló husmennyiséget magas árban Bécsből szállittassa, a hol e czélra nagyobb részt erdélyi és magyarországi marhákat vágnak, e husmennyiséget **közvetlenül** Erdélyből szállittatná, ahol a husnak ára sokkal olcsóbb, ez mind a londoni vállalkozónak, mind a helyi viszonyoknak és iparnak jelentékeny előnyére válnék. Az elnökség ez ügyet szakértő bizottságnak adta ki, a melynek véleménye szerint igaz, hogy az árkülönbség London, Bécs és Kolozsvár közt igen nagy, de ez irányadó nem lehet, mert különbözik a hus minősége is, és az a hus, melyet itt 19—20 kron árulnak, nem olyan, minő a bécsi, s a milyen Londonban kell.

Mindamellett azonban tekintve azt, hogy az élő marhák szállitásánál sok felesleges részek szállittatnak (bőr s egyéb anyagok), a melyeket az iparnak aztán ismét költséggel kell beszállittatni; tekintve, hogy a hus szállitási ára kissebb, mint az élő marháké és hogy az élő marhák a szállitás alatt husokból mindig veszitenek; tekintve, hogy mi évenként cca. 560 kocsi terhet szállitani képesek vagyunk: a bizottság ajánlja Fretwell nézeteinek gyakorlatba vételét, mely által cca. 300.000 frtnyi hasznot lehet kilátásba helyezni. A juh hus kevés, a disznó hus szállitása pedig semmi előnynyel sem járna. E véleményt a kamara magáévá tette s azt a m. miniszter urhoz felterjeszti.

A másik nagyfontosságu tárgy volt a titkárnak a honvédség felszerelése ügyében a honvédelmi miniszterium kebelében tartott enquétte eredményéről szóló jelentése. Nagy fontosságu e kérdés különösen avon elvek miatt, a melyek az enquétte-en keresztül vitettek s a melyeknek alkalmasása lassanként lehetővé teendi, hogy a közös hadsereg felszerelése is a hazai iparnak biztositassék. Az eredmény röviden ez: a honvédség bőrnemű felszereléseire az anyag és a munka hazai kell hogy legyen. az állam egy vállalkozóval vagy consortiummal szerződik, mely a bőrnemüeket elkészités végett az iparkamarák közreműködése mellett. ezek székhelyein alakulandó szövetkezeteknek adja ki, melynek legalábbb 50 iparos tagja kell legyen, s mely a munkát tagjai közt elosztja és egyetemleges kötelezettséget vállal. E szövetkezétek alakulások alapszabályait egy leérkezendő minta szerint maguk alkotják. A szállitás a szövetkezet által történik a központba. A kamara a titkár jelentését tudásul vette s ha a minta szabályok beérkeznek igyekezni fog, hogy kerületében a mondott szövetkezetek megalakuljanak.

Azon felterjesztésre a kincstárnak, hogy a keleti vasut igazgatősága Kolozsvárra tétessék át, a m. közlekedési miniszter tudatja, hogy ezt nem teljesitheti, de kijelenti hogy amennyiben egy megfelelő üzletvezetőség állittatnék fel, annak székhelye mindenesetre Kolozsvár leend. Az ipariskolák látogatása érdekében azon inditvány lett határozattá emlitve, hogy a kamara elnöksége és Balla László és Köleséri János tagokból álló bizottság küldetik ki, mely magát a helybeli igazgatósággal érintkezésbe téve, igyekezzék kivivni, hogy a kapitányság csak oly esetben hajtson végre számos felszabaditást, ha a társulat azt jogtalanul tagadta meg, de mindenesetre csak akkor szabaditson fel tanonczot, ha az iskolai bizonyitvánnyal bir.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Tegnap, csütörtökön, szinházunkban Csepregi „Sárga csikója" adatott, zsufolt ház előtt. Mint a népszinháznak ujabban kedvenczczé vált repertoir-darabja, nálunk sem csekély érdeklődést keltett maga iránt, bár reclam alig előzte meg jövetelét. A közönség, s benne magunk is, szintugy érezzük a magyar népszinműnek egész drámairodalmunk jövőjére nézve oly korszakalkotónak, válságosnak, sőt missionalisnak igérkező voltát, hatását; s ezért nem vagyunk hajlandók semmiképen kárhoztatni azon ideges forrongást, mely napjainkban, e szép és hálás téren, országszerte megindultnak mutatkozik. Behat ez az irodalom vérébe, velejébe, s jótékony recreatiot nyujt a már-már elmodorosodással fenyegető nemzeti geniusnak, mely a magyar drámában, bár egy Katonát, Czakót, Szigligetit, Tóth-ot mutathat fel antecedensekül, még korántsem érte el, hiszszük, a tetőpontot, honnan már csak a hanyatlásra nyilnék fájdalmas kilátás.

Legyen bár a legcsekélyebb tehetség, — s Csepregi nem az — az alakulás ez idejében bir némi fontossággal, tud valami ujat, talán másoknak használhatót mondani; a mi persze nem azt teszi, hogy minden férczelmény jogosult, életképes legyen, de igenis azt, hogy ne viseltessünk kicsinyléssel e lüktető, örvendetes élénkség iránt. Gondoljuk meg, hogy a megrót, lenézett hibákból egy nagy tehetség tán erényeket fog majd kovácsolni magának, s kiejtett kárhoztatásunkat

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hitvallásunkká emeli a jövőben, vagy megforditva.

Csepreghi, már meggyőződtünk, sohasem fogja e nagy munkát végezni, de képes lenne, s erre szükségünk is van, a magasabb népszinmüi müfajnak némi könnyed vaudevilleszerü formát adni, lévén ahhoz jó adag espritje. Franciás szeszélyességgel viszi odább, s akasztja ujra meg a cselekvény kerekét, s midőn meglepő technicai készültséggel kápráztatja a biráló szemét, kénytelenek vagyunk véleményünket, legalább azon időre, függőben hagyni a darab jó vagy roszvolta felől.

Ügyes toll ismertette lapunk tegnapelőtti számában a „Sárga csikó" cselekvényét, s ez feleslegessé teszi az ismétlést. Erre nézve tehát, elismerve szerzőben a leleményességet, csak annyit jegyzünk meg, hogy uj, eredeti, s mindamellett tőről metszett, népies situatiok föltüntetése nem erős oldala az uj darabnak. Egyes jelenetei, kivéve a Laczi és apja közöttit a második felvonásban, mely különben is fénypont a többi közt, — erősen emlékeztetnek régibb termékekéire. Alakjairól is csak ezt mondhatjuk, bár közöttük egy sincs csak lelkiismeretesen kivive, feldolgozva is. Sajátságos azonban szerzőnél, hogy tehetsége, sőt eredetisége egy-egy csillámát ez alapjokban elhibázott mozzanatokon is rajta hagyja. A duhajkodó pusztabiró; fia, Peti; a commenczión tengődő sánta koldus; Pista szolga és a czigányok typicus alakjai gondosabb kivitelt is megérdemelnének. Mért, hogy ama meleg kedély, mely a Csorda Márton és fia közötti jelenetben pár helyt oly megragadóan nyilatkozik, nyom nélkül kell hogy elvesszen?

Az a lázas sietség, melylyel szerző eseményt eseményre halmoz, megöli a szivnek itt-ott érvényesülni akaró szavát, lehetetlenné teszi a psychologiai rajzot. Mintha Csepreghi kevesebbet tenne föl magáról, mint a mennyire jogosult volna! Ismeri a népéletet, a nép nyelvét, s mégis öntudatos mérséklet helyett hajhászsza azt. Volna ereje jellemezni, sőt ideálizálni, s mégis a legfeltünőbb lélektani absurditásokba bonyolodik. Ez emberek nagyon is köznapiak, sőt emberiségökben is devalválttak. Lacziban a főmotivum inkább a sértett hiuság, mint a fenkölt becsületérzet, mert csak ebből magyarázható ki épen nem fiui viselete apjával szemben, ellenkező esetben semmi körülmények közt sem vetemednék maga is arra, mit apjában is csak gyülölni, megvetni tud. Bakaj uram egy talány, megcsalja, kiaknázza rokonszenvüket, s annál kellemetlenebbül ér a leleplezés. Viselete Csordással szemben nem férfiura, de egy költőileg jogosulatlan erkölcsi gyávaságra vall. Csordásnak pillanatig nagy reményeket keltő alakja hova-tovább ugy ellapul, hogy csaknem élvezhetetlenné válik, még Kovács kitünő személyesitésében is, kinek csak maszkja ellen volna alább kifejtendő csekély kifogásunk. A Bogár Imreféle elemeknek pedig történetileg ugy mint szinpadilag lejárt már koruk, s már csak egyéni minőségükben tarthatnak számot némi sikerre, mint p. o. a „Betyár kendőjében."

Csak Csepreghi kiváló szinpadösmeretének, hussá, vérré vált drámai érzékének tulajdonitható a verve, melylyel ily chablonszerü környezetben is mozogni sikerrel tud, sőt képes a közönséget tapsokra ragadni s feledtetni vele a nagyon is szembetünő gyöngéket. Mindenesetre, akármelyik irányban haladjon, jóval nagyobb sikerekre is számithat gondosabb kidolgozás, több ambitióval párosult higgadtság esetén.

Erkel Elek dalai szépek, választékosak, s a hangszerelésben is nagy haladást tanusitanak a „Vereshaju" óta. Nem bir ugyan Erkel Gyulának gazdag, keleti szinpompájával, a népgeniusnak legmélyére hatoló, élettől pezsgő felfogásával, de egyszerüségében is méltó utódja lehet annak.

Szinészeink kedvvel játszottak, s collegialis önfeláldozással jártak a többé-kevébbé göröngyös utakon. Kiemeljük Vidort szép játékáért s kitünő dalaiért, bár első dalának neki igen mély fekvését nem ártott volna feljebb transponálni. Baloghné, mint mindig, kedves jelenség volt, s több kedvvel játszott, mint valaha. Kovácsról elég ha azt constatáljuk, hogy az igaz művészet utján van; óhajtjuk, hogy e nemes egyszerüséget nagyobb szabásu szerepeibe is átvigye. Kicsiny actio többet mond, szivhez szólóbb gyakran minden erőmegfeszitésnél. Nála a szép forma hiányát éreztük eddig leginkább; most ennek is eleget fog tenni bizonyára. Maszkja azonban, egy tizenöt évig börtönben ült emberéhez képest, kit testi, lelki szenvedések végnélkül sujtottak, igen martialis, tartása igen biztos volt. Kissé több drasticumnak is helye volna. Szentgyörgyi, Kassai, Szombathelyi, Ditrói, Krasznainé, Török, Krasznai, jól megállották helyeiket. A közönség csaknem minden dalt megujráztatott; leginkább tetszett azonban a Vidor és Baloghné által előadott „Ne menj el" kezdetü gyönyörü kettős.

B.—r.

Jogi rovat.

Képviselő választási döntvények.

A kuriai biróság a válasitási ügyekre vonatkozó hatáskörében mult év decz. 31-kén és folyó év jan. 24-kén ismét tartott ülést, és több nagyobb érdekü elvi határozatot hozott, melyek a következőleg szólnak:

1. Azon körülmény, hogy valamely tisztviselő fizetése hitelezőinek biztositására birójilag lefoglaltatott, azt nem menti fel azon kötelezettség alól, hogy adójának kellő időbeni lefizetését — választói jogosultsága különbeni elvesztésének terhe alatt, — eszközölje.

2. A választói jogosultság ellen teljes vagyontalanság alapján emelt felszólalásnak hely nem apható, — midőn az a B) adó tabellának kivonata által megczáfoltatik.

3. A segédlelkészek a választói jogot csak akkor gyakorolhatják, ha mint ilyenek valamely egyházközségben hivatalos alkalmazásban vannak.

4. A cseléd gazdai hatalom alatt állván, mint ilyen a választói jogot régi jogosultság alapján sem veheti igénybe.

A föllebbezvény benyujtása után nem lehet többé a választói jogosultság hiányának igazolására oly körülményeket felhozni, melyek a felszólamlásra hozott végzésben elő nem fordulnak. — Ily körülmények tehát a Curiai biróság vizsgálata tárgyául nem szolgálnak.

5. A választók névjegyzéke a községi elöljáróságnak csak egy nappal a felszólamlási határidő lejárta előtt küldetvén meg: a felszólamlás visszautasitására elégséges okul nem szolgálhat azon körülmény, hogy a felszólamlás nem a községi elöljáróságnál nyujtatott be.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. február 1.

— **Királyné ő felsége** jan. 27-én — mint a „Times" jelenti — meglátogatta az angol trónörököst és nejét, a cambridgei hgnőt, Luiza hgnőt és Teck herczegnőt; este ő Felsége és összes kisérete gróf Beuszt nagykövetnél ebédelt. Az ebédhez a nagykövetségi személyzet is hivatalos volt.

— **Imre Sándort**, a kolozsvári egyetem, a magyar irodalom és nyelvészet kitünő tanárát, a Kisfaludi-társaság szerdán tartott rendes havi gyülésén rendes tagjává választotta. A Kisfaludy-társaság e választással irodalom-történelmünknek és nyelgészetünknek egy oly kiváló ismerője iránt rótta le az elismerés köteles adóját, kinek neve már rég a társaság tagjai sorában kellett volna, hogy diszeskedjék.

— **A helybeli** kereskedő ifjak február 9 ikén tartandó zártkörü táncz estélyökre, mely jotékony czélra leend, meghivójokat szétküldték, bár a legnagyobb figyelemmel. Azonban a hiányos czim, és előforduló téves kiosztás miatt lehetnek esetek hogy azok eltévedtek. A rendező bizotmány készségesen szolgál azon t. urak és családoknak, kiknek meghivojok ez ideig, a legjobb akarat mellet is birtokukban nincs és erre igényt tartanak. Sziveskedjenek ez iránt b. elnök Bogdán István, divat-szövet kereskedésében intézkedni, hol a bál tartamára erkély- és ablak-jegyek elő jegyzései is felvétetnek. Az ifju kereskedők tánczestélye mindig a szó szoros értelmében sikerült, és egyike volt a legdiszesebbeknek. Ezuttal is — mint halljuk —a választmány figyelmes müködése szép és nagy számu részvétet és igen kedélyes mulatságot biztosit.

— **A „Kolozsvári Dalkör"** f. hó 3-án tartandó rendkivüli dalestélyének műsora: 1. „Ima harcz előtt" Ifj. Sz. Nagy Károlytól. (Kardal.) 2. „Éji dal." Gotthárd P. F.-től. Tenorsolo, karkizérettel. 3. „Ária Verdi „Traviatta" cz. és Donisetti „Rudens Mária" cz. dalmüvéből, zongora kiséret mellett énekli Caravatti Pietró ur. 4. „Lelkesedés dala" Liszt Ferenczől. (Kardal.) 5. „Magyar népdalok." Szentirmay Elemértől, (Kardal.) 6. „Magyar népdalok" Tenor solo, zongora kiséret mellett énekli Scholaster János úr. 7. „Chinai éji zene." Genée Richárdtól. Bariton solo, karkisérettel.

— **Közgyűlés.** A kolozsvári tudomány-egyetemi kör szombaton február 2-ikán d. u. 6 órakor rendkivüli közgyülést tart, melyre a kör tagjai tisztelettel meghivatnak. A gyülés tárgyát: egy, a kör javára rendezendő bál megtartása iránt felmerült inditvány tárgyalása és elfogadás esetén, az elnök és választmány megválasztása fogja képezni. Kolozsvártt 1878. január 30. *Jánosi Béla titkár. Árkosi György e. i. elnök.*

— **Meghivás.** A kolozsvári tud. egyetemi kör vasárnap febr. 3-án d. e. 11 órakor önképzőköri gyülést tart, melyre a tagok és az egylet iránt érdeklődő t. cz. közönség tisztelettel meghivatnak. A gyülés tárgyai: Nemes Eleknek értekezése: „Mily tényezők biusitották meg a Habsburgok világuralmi vágyait a 16—17 száz.-ban. — Czakó Imre birálata Marusán Tivadar „Életkép"-ére. Kolozsvártt, 1878. jan. 31. *Jánosi Béla*, titkár. *Árkosi Gyula*, e. i. elnök.

— A **piaristák** templomában holnap, szombaton 10 órakor nagy mise-zene fog előadatni, solókkal, ének- és zenekarral. Az énekkar a r. kath. gymnásiumi dalárdából fog állani katonai zenekar fogja előadni, a solók között Szepessi Ilona k. a. fog egy „Ave-Mariát" énekelni Lichtig Adolf urtól, kinek a k. i. egyik legtehetségeseb tanitványa.

— **Értesités.** Van szerencsém tisztelettel értesiteni a t. orvostanhallgató urakat, hogy segély-egyleti alapszabályaink a nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumtól megerősitve visszaérkeztek, s igy az oly régen alakuló félben levő „*kolozsvári m. k. tud. egyetem orvostanhallgatók segély-egylete*" most már végleg megalakulhat, kérem tehát a t. orvostanhallgató urakat, sziveskedjenek f. hó 4-dikén hétfőn d. u. 6 órakor a Lyceumi bonczintézetben tartandó segély-egyleti alakuló közgyülésre minél számosabban megjelenni. Tárgyak: 1) Elnöki jelentés a megerősitett alapszabályokról. 2) Segély-egyleti tisztviselők választása. 3) Inditványok. Kolozsvártt, 1878. febr. 1. Ifj. *Benel János*, orvostanhallg ifj. elnök.

— **Adakozások** a török sebesültek részére. László Anna és Zsuzsa Radnóthról 1 kilogramm és 900 gramnyi tépést küldött be szerkesztőségünkhez, melyet annak idejében rendeltetési helyére fogunk juttatni.

— **Az erdélyi gazdasági** egylet 1878-ik évi február hó 4-én d. e. 10 órakor igazgató-választmányi ülést tart az egyleti irodában, főtér 36. sz. első emelet, melyre a t. tagok ezennel tiszteletteljesen meghivatnak.

— **A jótékony nőegylet**, miként jelentettük, február 7-én tartja álarczos bálját; erre annyival inkább sietünk figyelmeztetni a közönséget; — mert értesülésünk szerint — ez idényben csak egy bált rendez az egylet; tehát csak egy kiválóan szép, álarczos bálra számithatunk s mert az áldozatkész egylet bálrendező-bizottmánya társas játékkal köti össze a bált. A különben is szerény 1 forintos belépti jegy mellé, egy ingyen sorsjegy járuland. A nyeremények száma közel száz.

— **Marosvásárhelyi hirek.** Rendes levelezőnk irja: Ez évi farsangunk élénkebb lesz, mintsem előre gondoltuk és az egyszerüség jelszó egy évben sem volt annyira követve, mint most. Adja Isten, hogy a fényüzés követésével való szakitás, a felébredés ne csak pillanatnyi, hanem állandó legyen. A koszoru estélyek, melyeket a „Dalkör" és „Zenekedvelők" együttesen rendeznek már évek óta, ez évben a mult szombaton kezdődtek meg. A rendezőbizottság midőn a tánczestély-sorozatnak „koszoru-estély" czimet adott, az egyszerüséget, mint jelszót, tüzte zászlójára s már a mult évben is — egy-két különczöt leszámitva — a közönség legnagyobb része egyszerüen öltözve és szép számmal jelent meg s kedélyesen, fesztelenül mulatott. Ilyen kedélyes, jóizü mulatság volt a szombati is és a mi leginkább dicsérendő, hölgyeink megmutatták, hogy az egyszerüséget nemcsak prédikálni, hanem követni is tudják; az is igaz, hogy igen sokan, a kik a koszoru-estélyre jegyeiket kiváltották, még egyszerübben öltözve — otthon maradtak; mert hiába nő — ez nálunk már szokás — az első koszoru-estélyen, első séta-hangversenyen, első fillér-estélyen (kivéve, ha törököt sikerül fogni, mint a tavaly) a hölgyek távol maradnak, hogy hirét hallhassák, hogy voltak öltözve a többiek: pedig jobb lenne, ha maguk is egyszerüen öltözve, általánossá tennék az egyszerüséget s egyszerü, de tömeges megjelenésükkel emelnék az estélyek sikerét. Kettős dicséretet érdemelnek tehát azon szépek, kik ez előitélet daczára, az estélyen jelen voltak. Ott láttuk a szépek legszebbjei között: Rosnyai Ilona, Keresztes Ilka, Zilahi Ilona, Szenczi Gizella, Göldner Mari, Gegő nővérek, Molnár Ilona, Krémer Julcsa, Lázár nővérek stb. kisasszonyokat. A fiatal szép asszonyok között ott láttuk, dr. Weinberger Lipótné, Nemes Józsefné, Lázár Bonedekné urhölgyeket stb. stb. A kedélyes tánczestély reggel 4 órakor ért véget, a mikor a közönség azon reményben oszlott szét, hogy a február 9-én és 13-kán tartandó koszoru-estélyeken már azokkal is együtt leend, a kik most távollétük által fényeskedtek. A rendező-bizottság alkalmat nyujtott egyszerüen öltözve, jóizüen mulathatni, a ki nem használja fel, vét önmaga ellen és vét e jótékonyczélu és valóban a közönség és a nőegyleti tagok részéről nagyobb pártfogást érdemlő két jóravaló egylet ellen. — *A kereskedő-ifjuság* február 2-án, szombaton, tartandó tánczestélye igen fényesnek igérkezik. Ugy helyből, mint vidékről a lekelőkelőbb csaladok igérték meg e bélon való megjelenésüket, mely az előjelekből itélve, igen látogatott bál lesz és a „Transilvania" disztermén kivül az étermet is átalakitottak tánczteremmé. A 2 terembon 2 zenekar fogjátszani. Étteremül a földszinti kávéház lesz berendezve. — *Szinházi álarczos bált* szándékozik rendezni a körünkben működő-szintársulat hushagyó-kedd előtti vasárnapon, márczius 3-án; minthogy hushagyó-kedd már a *korcsolya-egylet bályára van lefoglalva.* Városunkban már több év óta nem volt álarczos bál és igy már csak az ujdonság ingerénél fogva is szép sikerre iehet számitani. — *A helyi jótékony nőegylet* ez évben nem rendez bált a farsangon, hanem a farsang lezajlásával, mint a mult évben is történt, a nőegylet és árvaház együttesen fogják rendezni az egyszerüség állandósitására czélzó és e tekintetben is szép multtal dicsekedhető fillér-estélyeket, melyek, hogy ez évben is oly szépen sikerülnek, mint a tavaly, az előjelekből már megjósolható. — *A korcsolya-egylet* hushagyó keddi bálja érdekében, a „Kelet"-ben közlött nők részéről eredt inditványok felett határozni, hétfőn, február 4-én délutánra női közgyülés van összehiva, melynek határozatáról valamint az egyes bálok sikeréről annak idejében értesiteni fogom a „Kelet" olvaséit. *Argus.*

— A **nagyváradi** Szigligeti-emlékbizottság a következő részletekben állapodott meg: Megszemléli a házat s kijelöli a helyet, hova az emléktábla illesztendő lesz: meghatározza annak alakját, nagyságát s megrendeli. (Mindez még tegnapllőt megtörtént; a tábla négyszögü fehér márványlap leend, szürke gránitszegélylyel; a fölirás aranyozott betükkel.) Az emléktábla szegélyzetének s az embléme rajzának elkészitésére Mezey Lajos jeles festőnket kérik fel. — A lelepezési ünnepély f. é. márcz. 8-án, mint a nagy iró születés napján fog megtartatni. Meghivják reá a gyászoló családot, a m. t. akadémiát, a Kisfkludy- és Petőfi-társaságot, a budapesti és kolozsvári nemzeti szinházakat. Az ünnepélyt requiem előzi meg a v.-olaszi-i plébánia templomban. Onnan a menet a szülőházshoz vonuland, hol a leleplezés alatt a polgármester: Sal Ferencz, eshetőleg a főjegyző: Rácz Mihály tart emlékbeszédet: azután a közeli jógakadémia disztermében (mely e czélra az igazgatóságtól ki fog kéretni) emlékünnepély tartatik, melyen a felkérendő nagyváradi dalárda fogna előadni egy ünnepi éneket, erre Szigligeti irói működésének méltatása következnék, mire Rádl Ödön ügyvéd s a Petőfi-társaság tagja, kéretet föl. Befejezné az ünnepélyt egy, Szigligeti emlékének szentelt költemény elszavalása (a bizottság eziránt Rácz Mihály városi főjegyző s költőhöz fordult) és a nagyváradi dalárda záréneke. Ez, csak előleges terv, s nem végleges megállapodás — lehet, hogy változást fog szenvedni. — Az emléktábla feliratát Rácz Mihály, Radl Ödön és Szikszay Dániel urak állapitják meg.

— **Dobrán a kanyaró** iszonyu pusztitásokat teszen a gyermekek között. Nehány nap alatt hetvenhat megbetegült gyermek közül harmincnégyen estek áldozatul e veszedelmes kórnak. A „Hunyad" ugy értesül, hogy a tudatlan szülők nem látják el gyermekeiket a szükséges meleg ruházattal és táplálékkal, s nagy részben innen ered a borzasztó baj. Méltán felsohajthatunk itt is, hogy „népnevelés jöjjön a te országod"!

— **A keleti marhavész** csak nem akar szünni. Január hó 27-én Ilyefalván Szabó Ádám udvarában ismét konstatáltatott. A beteg marha, valamint az udvarban levő összes marhaállomány lebunkóztatott. Azóta betegülés nem fordult elő. Tegnapelőtt S.-Szentgyörgyön egy század katonaság ment Ilyefalvára. N.-Borosnyón is fordult elé egy betegülési eset. A marha lebunkóztatván, az orvos, mint a „N." irja, heveny gyomor és bélgyuladást constatált.

— **Valami jó madarak** (vagy jó madár) a napokban bementek éjjel a s.-szt.-györgyi kir járásbiróság szobáiba s minthogy a Wertheimféle szekrényt ki nem nyithatták, szépen kilopták a szobából s már el akartak vele hurczolkodni, midőn az épületben lakó távirász a dolgot észrevette s igy préda nélkül illanhattak el. Hát azok a bakterek, vagy rendőrök, vagy micsodák az éjjeli homályban, hol tévelyegnek? kérdi a „Nemere".

— **A hunyadmegyei nőegylet** az idei farsangon két tánczvigalmat rendez. Az első tegnap volt a 2-ik hushagyó kedden azaz márcz. 5-én fog megtartatni. Az utóbbi álarczos bál lesz, mely alkalommal a cretonruhák ismét felhasználhatók lesznek.

— **Véletlen találkozás.** Petrozsényben történt, hogy a dévai gyepmester a műtét alkalmával az első deliquensben egykori szakaszvezetőjét ismerte fel. Milyen forgandó a szerencse: most ő kommandirozta ennek a „haptákot."

— **Egy jelen volt** romániai disznókereskedő 25 forinton vásárolt meg egy darabot azon nyakszoritóból, melylyel kivégezték Petrozsenben a rablókat. Ilgen talismán csakis disznókereskedőnek való. — Arról is értesül a „Hunyad", hogy egy jelen volt fényképész le akarta másolni az akasztófavirágokat.

— **A románnők** viselete N.-Szebenben. A „Telegr. Romanu" irja, hogy pár nap óta a n.-szebeni románnők „Dorobántz" kalapot viselnek t. i. vitéz Mihály-féle ásztrakán kalapot nemzeti kokárdával és tollal. A „T. R." szerint e kalpag nagyon jól áll, s a nőknek erélyes kinézést kölcsönöz.

— **Zichy József** gróf, volt kereskedelemügyi miniszter, konstantinápolyi nagykövetünk idősbik fia, a „P. Ll." értesülése szerint eljegyezte Odescalchi Ilona hgnőt, Odescalchi Gyula herczeg, országgyülési képviselőnek (Tisza Kálmán miniszterelnök sógorának) másodszülött leányát.

— **A Kisfaludy-Társaság** tegnapelőtti zárt ülésében bejelentetett a „kisebb költői beszélyre" kitüzött pályázat eredménye, A pályadij nem adatik ki, miután a beküldött munkák közt még említésre méltó sem találkozik. — Ezután megállapittatott a közülés napirendje, melynek számait az elnök megnyitóján és a titkár évi jelentésén kivül képezendik: Gyulai Pál emlékbeszéde Kriza János felett, Arany János balladája: „Tetemre hivás" és gróf Széchen Antal tanulmánya Danteról. — Ezután áttért a társaság a tagválasztásra, ajánltattak: ifjabb Ábrányi Kornél, Vértesy Arnold, Csiky Gergely, Deák Farkas, Kvassay Ede, Imre Sándor, gróf Zichy Géza, Névy László, Aigner Lajos, Endrődy Sándor és Várady Antal; költagokká: Pachler Faustus, Buttler és Öhmann. Az első szavazásnál a jelöltek egyike se nyervén többséget, második szavazásra került a dolog, mely alkalommal megválasztattak: ifj. Ábrányi Kornél 13, gr. Zichy Géza 15 és Imre Sándor 16 szavazattal 25 közül. Költagnak Pachler Faustus választatott meg. Ezzel az ülés véget ért.

— **„Kertészeti füzetek".** Ez a czime egy gyümölcs-, disz- és konyhakertészeti közlönynek, melyet Mauthner Ödön magkereskedő ad ki. Havonkint egy füzet fog megjelenni, s az előfizetési ár egész három frt. A vállalat igen diszes kiállitásu (sárgás pappirra van nyomtatva) s szerkesztése is igen ügyes, gondos. A szövegben csinos, finom ábrák is vannak s a „Kertészeti füzetek" megérdemli, hogy a virág és gyümölcstenyésztők mennél számosabban pártolják.

— **Párisi közkiállitási hirek.** Grévy a franczia képviselőház elnöke a közkiállitás ideje alatt a Bourban palotában fog lakni, hogy ott fogadhassa a külföldi notabilitásokat, kiket Párisba várnak, — Bardoux közoktatási minister, daczára a szakértők részéről történt ellenmondásoknak, szilárdul ragaszkodik ahhoz, hogy az összes idegen nemzetek drámai irodalmának klassikus müvei, nevezetesen pedig Shakspeare, Goethe, Schiller és Calderon drámái a közkiálitás alatt szinre kerüljenek Párisban. E czélból egy még meghatározandó szinház fog kijelöltetni az idegen impressarioknak, kik társaságukkal szerencsét akarnak probálni. A szinműveket eredeti nyelvükön adják elő. Vállalkozók eddig még nem igen jelentkeztek, mivel várják, hogy a kormány segélyezést vagy legalább biztositékot fog fölajánlani. A franczia belügyminiszterium — mint az Avenir Militaire jelenti—bizottságot küldött azon czélból, hogy a franczia hadsereg készletéből szemelje ki azokat a tárgyakat, melyek kiállitandók lesznek. A hadügyminiszterium kiállitása csak a hadi és erődi készletek gyüjteményére s néhány betegeknek szánt kocsira fog szoritkozni.

— **Az olasz udvarból.** Umberto király Bartole Viale tábornokot, ki Victor Emanuel hadsegéde volt, küldi Bécsbe, hogy trónraléptét notificálja. A tábornok hozza Robillant nagykövet számára is az új megbizó levelet. Az új király nagy reformokat rendelt el háztartásában. Igy több lovat adat el, melyek száma jelenleg 1800 s a legszükségesebbeken kivül csakis azokat tartja meg, melyeken atyja lovagolni szokott. Egyuttal azonban tudatta hadsegédével, Medici tábornokkal, hogy a királyi udvarnál szolgálattevő tisztek tetszés szerint választhatnak egy-egy lovat.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 118-ik szám.

Kolozsvártt, szombat, február 2-án 1878.

részben uj kiállitás és jelmezekkel

először

KISASSZONY FELESÉGEM.

Operette 3 felvonásban. Irták Leterier és Vanlos, forditotta Rákcsi Jenő. Zenéjét szerzé *Charles Lecocq.*

SZEMÉLYEK:

Palaméd Vanderbum — —	Kassai.
Hannibal — — — —	Szombathelyi.
Frikkel — — — — —	Dalnoki.
Pétersop — — — —	Szentgyörgyi.
Desakublak — — — —	Beczkoi.
Kikiáltó — — — —	Marosi.
Polgármester — — —	Vidor.
Marjoilen — — — —	Krecsányi Sarolta.
Avelin — — — — —	Kriger Cornelia.
Pietro — — — — —	Batekné.

Kezdete pontban 7 órakor.

A „KELET" magán-táviratai.

Feladatott **Budapesten** febr. 1. 10 ó. 20 . d. e
Érkezett Kolozsvárra febr. 30. 10 ó. 25 p. d. e.

Gr. Andrássy terjeszti a congressus eszméjét s a nyugoti hatalmak csatlakoznak hozzá. Hirlik, elvben Oroszország is elfogadta ez eszmét.

Tegnap délben átadta Novikoff az orosz választ, kijelentvén, hogy Londonba is hasonló ment; Gorcsakoff e jegyzékben kijelenti, hogy ragaszkodik a reichstadti megállapodásokhoz.

Ignatieff hivatalosan követelte Romániától Besszarábiát, Dobrudzsát igérve cserébe.

Voolvichből sok torpedót küldöttek a középtengeri angol hajóhadnak.

Londonban a háborus meeting tulsulyban van, kiabálták: „le Gladstonnevel!"

Ürményi tegnap a képviselőházban kérdést tett a békeföltételekről s az oroszoknak Gallipoli felé való haladásáról.

Tisza Kálmán a vámügyben nagy hatással beszélt, megtapsolták; az éjjel felment Bécsbe.

Feladatott **Budapesten** febr. 1. 1 ó. 30 p. d. u.
Érkezett Kolozsvárra febr. 1. 1 ó. 45 p. d. u.

Az orosz válasz gr. Andrássy jegyzékére megérkezett. Minden pontban enged, elismeri: hogy a béke praeliminárék nem véglegesek, mig Európa helyeslését meg nem nyerik.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HAMISITÁSOK ELLENŐRZÉSE VÉGETT

BÉCS 1873. — VAN JELELVE. — MINDEN CZÉGEN — PÁRIS 1867.

EZEN TOVÁBBÍTVÁNYES VÉDJEGYEGGEL

EGÉSZSÉG, IFJUI ÉLETERŐ ÉS SZÉPSÉG

ESZKÖZLÉSÉRE LEGHASZNOSABBNAK ELISMERTETTEK ÉS AJÁNLTATNAK A LONDONI-, PÁRISI- ÉS BÉCSI VILÁGKIÁLLÍTÁSOKON KITÜNTETETT GYÓGYSZERES ILLATSZEREK, MELYEKET FELTALÁLT ÉS KÉSZÍT

BÁNYAY LITERATI KÁROLY

DIPLOMAT. GYÓGYSZERÉSZ KOLOZSVÁRTT.

Ő Felsége I. FERENCZ JÓZSEF cs. királyi szabadalommal jutalmazta az EGÉSZSÉGI és SZÉPÍTŐ ILLATSZEREK FELTALÁLÁSÁÉRT.

„VICTORIA PARFÜM."

Egészséget, szépséget, életerőt s ifjui tehetséget eszközöl.

Csak ez az egyetlen a világkiállításokon kitüntetett gyógyszeres illatszer bír azon csodahatással, hogy hölgyeket és férfiakat megújít és ifjaknak tartós egészséget és szépséget biztosít.

Az arczon képződött ránczokat elsimítja, hiúlhelyet, szeplőt, májfoltokat és hörvességet elenyészteti s az arczmak tiszta finom fehér bőrét és ifjuságát eszközli.

Hűtő vízbe vegyítve a gyengült szemeket, lélegző miszereket, testi és nemi részeket erősíti, elevenítő s állandó ifjui tehetséget és életerőt biztosít.

Fürdőkbe vegyítve az emberi test külső és belső szervezetére a legadi többféle hatásu.

Főfájásokat (Migraent) és köszvényes szenvedéseket megszüntet, s kellemes alvást idéz elő és legegészségesebb füstölő szesz. — **140** grammu nagy üveggel: Ára **1** frt **40** kr.

☞ Ezen illatszert ő Felsége ERZSÉBETH császárné és királynő legmagasabb elismeréssel palota-füstölőül elfogadni kegyeskedett.

AROMATIN SZÁJVIZ.

Ez a legkellemesebb szájlehelletet eszközli, a foghust szilárditja, a lógult fogakat megerősíti, a fogakat tisztitja, s romlástól megóvja és fogfájás ellen ez a leghasznosabb gyógyszer. Egy **140** grammu nagy üveggel: Ára **1** frt, **25** kr.

ÁMÁNTINÉ SZÉPITŐVIZ.

Szeplőt, májfoltot, hörvességet eltávolít s az arcz- és testbőrnek azonnal csodaszépséget eszközöl.— **140** grammos üveggel: Ára **1** frt.

ÁMÁNTINÉ ARCZPOMÁDÉ.

Szeplőt, májfoltot és pattanásokat eltávolít és finom arczbőrt idéz elő. Porczellán fedős tégejjel: Ára **1** frt.

ERDÉLYI FLORA POMÁDÉ.

A hajat szépíti és őszülésétől óvja. Érczfedős üveg tégelyben: Ára **60** kr.

„JUVENTAS HAJIFJITÓ."

Ezen ártalmatlan hajszinező illatszer csak egyszeri használata után is, az ősz haj, szakál, bajusz és szemöldök ifjukori természetes szőke-, barna- vagy fekete színét rögtön visszaadja. Törölközőt és vánkost nem szennyez s a napontai mosdások után is az ifjukori hajszine több hónapokig tartósan marad. — Használati eszközökkel és utasitással dobozba rendezve: Ára **3** frt o. ért.

BALSAMIN HAJESSENTIA.

Ez a hajkorpát rögtön eltisztitja, a haj töveit erősíti s a haj kihullását megszünteti. — Egy nagy **140** grammu üveggel: Ára **1** frt **25** kr.

KITÜNTETETT HAJNÖVESZTŐ

BALSAMIN POMÁDÉ.

Ez a legbiztosabb szer a haj növése elősegitésére és a haj erősitésül. Bronzfedős fehér tégelyben: Ára **1** frt.

BRILLIÁNS FOGPOR.

A fogakat hófehérre tisztitja, — odvasodástól és bűzösödéstől megóvja. Védjegyes nagy dobozzal, 100 gr. Ára **1** frt.

RADICAL BALZSAM:

TYÚKSZEMIRTÓ GYÓGYSZER.

Mely által a „Tyúkszem", fájdalom és metsző,czikkök nélkül gyorsan és gyökeresen eltávolitható. Ára **1** frt.

KITÜNTETETT és LEGJOBBNAK ELISMERT

MAGY. NEMZ. BAJUSZPEDRŐ.

Ez a legkedveltebb, szilárdul összetartó s tetszés szerinti hajlékonyságáért; a bajuszt nem tépi, sőt növeszti. — Védjegyes érczdobozzal, szőke vagy barna szinü: Ára **40** kr.

VÉNUS SZÉPSÉGPOR.

Ez az arczmak és a test bőrének bámulatos szépséget, tartos finom simaságot idéz elő rögtön és minden kiütést eltávolít. Védjegyes nagy dobozzal, 100 gram. Ára **1** frt.

Minden edényen domboru betűkkel van jegyezve: BÁNYAY L. K. KOLOZSVÁRT.

☞ **Megrendelések:** Posta utalványra, vagy utánvétellel azonnal megküldetnek BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY Kolozsvárról, s kapható: **Budapesten Török József** úr gyógyszertárában, és Kertész és Eisert, Sárkány J. M. — **N.-Váradon: Huzella Mátyás** és fiai. — **Debreczenben: Szepessi.** — **Nagy-Szebenben: Albrecht Adolf.** — **Brassóban: Malcher A.** — **Segesvárt: Teutsch.** — **Maros-Vásárhelyt: Csapó Sándor** uraknál. — **Bécsben: a magyar királyhoz czimzett gyógyszertárban.**

Ezen kitüntetett gyógyszeres illatszerek hasznosságáról való hivatalos elismerések tanusitásai közölve vannak „A MÉTER ÉS RÉGI MERTÉKEK KÖNNYEN ÉRTHETŐ ÁTSZÁMITÁSA" czimű zsebkönyben; kiadta BÁNYAY L. KÁROLY Kolozsvárt.— Bolti ára **20** kr.

(442) (3—*)

MOLL Seidlitz-pora.

WARNUNG.

(22) (3—52)

Csak akkor valodi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

Büntető biróságí itéletek ismételten constatálták czégem és védjegyem meghamisitatását, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben kapható az x szel jelölt czégeknél.

Franczia borszesz sóval.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társá-tól **Bergenben** (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.

Valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Salicyl-Szájviz.

Mint a foggyógyászat mérvadó, legtekintélyesebb egyéniségei bizonyitják kitünő óvszer fogfájás ellen, mely frissit és rothadást gátol.

Ára 60 kr.

Raktárak. **Kolozsvártt:** (x†*) **Valentini Ad.** gyógyszerész. (x*) **Wolff Ján.** gyógysz. (x*) **Dr. Hintz György,** gyógysz. (x*) **Széki** Miklós, gyógysz. Beszterczén. (x) **Lang** Károly, gyógysz. **Brassóba.** (x†*) Fabik Ede gyógyszerész urnál. **Déésen.** (x†*) Krémer Samu. **Dévén.** (x) Lengyel György gyógysz. (x) Weisz Adolf. **Diecső-Szent-Mártonban.** (x) Fischer Ede, gyógysz. **Szebenben.** (x*) Müller K. gyógysz. (x*) Thalmayer F. (x*) Reissenberger A. F. **Szászsebesen.** (x) Reinhardt J. C. **Szerdahelytt.** (x) Schimert F. gyógyszerész. **Segesvárt.** (x) Teutsch J. B. urnál. **Torda.** (x) Trajánovits E. gyógyszerész urnál. **Zalatna.** (x) Mihelyes S. gyógyszerész urnál.

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, **Wien.**

20 esztendős köhögés-, mell-, tüdő- és gyomorbajok a valódi Hoff-féle maláta-készitmények használata által megszüntettetnek. (25) (2—3)

A Hoff János-féle cs. k. maláta-készitmény-gyárnak főraktára Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8, továbbá

Budapesten, kalaputcza 10,

Kolozsvárt kapható Dietrich Sámuel kereskedésében,

hová a megrendeléseket kérjük intézni.

41-szer kitüntetve és nyolczszor 1876-ban legmagasabb helyen szabadékozva.

Gradina. Miután az Ön maláta-egészségi csokoládéja gyönge gyomromra igen hasznosnak bizonyult, küldjön nékem ismét 2 fontot az 1. számuból. **Kovacevich József,** plébános és szentszéki ülnök.— Az Ön malátakivonat-egészségi sőre nem csak huszéves köhögésemet szüntette meg, hanem ujolag meg is erősitett. **Báró Eberhard,** alezredes Gubenben.— Zempelburg, Marienwerder ker. Maláta-készitményei nálam is majdnem csodálatos módon sikereseknek bizonyultak; egy emberöltő óta hurutos köhögésben szenvedtem, melyhez most 56 éves koromban jelentékeny testi gyöngeség is járult. Az Ön malátakivonat-egészségi sörének hosszabb használata folytán nemcsak visszanyertem testi erőmet, hanem csodálatra méltón régi köhögésem is megszünt **Kamnitzer P. özvegye** szül. **Gutstadt.**— Répczelak. Kérek postafordultával $1\frac{1}{2}$ font maláta-egészségi-csokoládét és maláta-mellczukorkákat. Be kell ismernem, hogy e készitmények köhögésemet nagyon csökkentették. **Kisfaludy Teréz.**— Domaraz (Csehországban). Miután nőm, ki idült köhögésben és gyomorhurutban szenvedett, a jeles Hoff-féle malátakivonat (melyet már kétszer hozattam) használata után jelentékeny javulást érez, kérek ujabban egy részt abból küldeni. **Gürtler Lipót,** majorbérlő.

☞ ÁRAK: ☜

Malátakivonat-egészségi-sör palackja 60 kr. Láda és palackkal: 6 palack 4 frt.— 11 palack 6 frt 60 kr.— 28 palack 16 frt.— 58 palack 32 frt,— $\frac{1}{2}$ kilo *maláta-csokoládé* I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt. (nagyobb mennyiségnél árkedvezménynyel.)— *maláta-czukorkák* zacskója 60 kr. ($\frac{1}{2}$ vagy $\frac{1}{4}$ zacskóval is kapható).— *Gyermek-tápmaláta-liszt* 1 frt.— *Koncentrált malátakivonat* 1 palack 1 frt 60 krért is kapható.— *Egy kész maláta-fürdő* 80 krba kerül.

Gyári raktár és fő-letét:

Budapesten, kalaputcza 10. sz.,

bemenet a kapu alatt.

Kapható: Kolozsvárt Dietrich Sámuel kereskedésében.

2 frton alúl semmi sem küldetik.

A valódi nyál-feloldó Hoff-féle malátakivonat-mellczukorkák kék papirban vannak.

(20) (8—15)

Havonként 100 frt.

esetleg még több mellékkeresetet is szerezhetni, egy jó hirnevü ház képviselése által.

Minden rendü és rangu egyének „Z. 430" jegygyel ellátott ajánlatait közvetiti:

Annoncen-Expedition von G. L. Daube & Co I. Singerstrasse 8. Wien.

(28) (105—*)

Gummi és halhólyagból készült óvszereket (Cottons)

utánvétellel titoktartás igérete mellett, ducczjét 2 frtól 6 frtig, küld **J. N. Schmeidler** gumiki gyáros **Bécsben**, VII. **Bezirk Stiftgasse Nr. 19.**

(45) (1—*)

Indiai szivarkák.

Párisi gyógyszerész Grimault és társának Canabis indica-ból (indiai kender) készült szivarkáit, melyeket párisi orvosok nehéz lélegzés, hurut, rekedtség, mellszorongás, hangtalanság és arczidegfájdalom ellen csaknem csalhatlanoknak nyilvánitottak, mostanig még semmifele gyógyszer sem érte el.

A Diána-fürdői intézetben

minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben ellátott

porczellán és rézkádos melegfürdők,

ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és betegeknek, azonnal házhoz is vitetnek.

Ugyszintén a jó hatásu **gőzfürdő** számtalan bántalmakban, különféle kitünő meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsi általi szállitásról is van gondoskodva. (5) (3—*)

A mit is ezennel tisztelettel a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállitási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1877. **A Diána-fürdő igazgatósága.**

(439) (17—50)

Üzlet-megszüntetés

miatt

általános kiárusitás!

A jelenlegi kedvezőtlen időviszonyok miatt, elhatároztam régen fennálló és jó hirnek örvendő

divat-árú-üzletemet véglegesen megszüntetni.

Ezen üzlet, melynek készletét csak most újitottam meg, **gazdag választékkal rendelkezik**, minden kigondolható **divat** czikkekkel, **selyem-, gyapjú-, szőr-, gyapott-** és **vászon—kelmékkel, kész férfi-** és **női-fehérnemükkel, szallagokkal, lábbelik, keztyük, asztalnemük, paplan, matrátz, pipere** s számtalan itt elé nem sorolható árukkal sat. sat. s remélem, hogy miután az **üzletfelhagyási** szándék gyors keresztülvitele tekintetéből, az árakat aránylag igen

jutányosokra, sőt tetemesen leszállitottakra szabtam,

a n. érd. városi és vidéki **női** és **férfi** közönség minden igényének teljes megelégedésre leszek képes megfelelni.

Gámentzy János,

főtér gróf Teleki Domokos-ház Kolozsvártt.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt

kaphatók következő legujabb irodalmi termékek.

A KÖZIGAZGATASI BIRÁSKODÁS eszméje, kellékei és alakzatai Európában. Különös tekintettel Magyarországon és e kérdés parliamentáris sorsának történetére hazánkban. A budapesti m. k. tud. egyetem által jutalmazott pályamunka.

Irta Gruber Lajos. Ára 2 frt 40 kr.

KÖZOKTATÁSÜGYI TÖRVÉNYEK és RENDELETEK TÁRA. Az 1868. év óta 1877. év végeig közre bocsátott és a népoktatásra vonatkozó törvények, min. rendeletek, tantervek és szabályzatok gyüjteménye. Ára 2 frt.

A NÉPISKOLÁK, POLGÁRISKOLÁK és tanitó képezdék ÚJ TANTERVEI és vizsgálati szabályzatai.

Tartalom: I. Az állami elemi tanitó és tanitónőképezdék tantervei.

II. A budapesti állami polgári iskolai tanitó és tanitónőképezdék tanterve.

III. Szabályrendelet az állami elemi és polgári iskolai tanitó és tanitónő képezdék igazgatása tárgyában.

IV. Rendelet valamennyi kir. tanfelügyelőhöz és az egyházi főhatóságokhoz, a népiskolák és polgári iskolák tárgyában.

V. Az elemi népiskolák tanterve.

VI. A polgári fiú- és leány iskolák tanterve.

Ára 50 kr.

TANÜGYI ZSEBNAPTÁR 1878-ra. Nép-, polgári- és képezdei tanitók és tanitójelöltek számára. Különös tekintettel a közoktatási törvények, valamint a fővárosi tanhatóságok által időközönkint kiadott utasitásokra és rendeletekre. Szerkesztette Wolkenberg Gyula, fővárosi népisk. igazg. tanitó. Ára csinos vászonkötésben 1 frt 20 kr.

TANITÓK ZSEBNAPTÁRA az 1878-ik évre. Szerkeszti György Aladár. Harmadik évfolyam. Ára csinos vászonkötésben 1 frt 20 kr.

KINCSES FÖLD. Nemzetgazdaságtan mindenki számára. Irta Mende Bódog. Ára 50 kr.

Takarékosság.

SMILES után a hazai viszonyokhoz alkalmazta Könyves Tóth Kálmán.

Tartalom:

I. Fejezet. Iparkodás.
II. „ Takarékosság mint szokás és hajlam.
III. „ Eszélytelenség.
IV. A takarékosság eszközei.
V. Takarékosság példányképei.
VI. Rendszer a takarékosságban.
VII. Gazdálkodás az életbiztositásokban.
VIII. Takarékpénztárak.
IX. Aprólékosságok.
X. Példányképek az ipar-világból.
XI. Előbbi fejezetnek folytatása.
XII. Urhatnámság.
XIII. Hirneves adósok.
XIV. Gazdagság és jótékonyság.
XV. Egészséges otthon.
XVI. Az élet-boldogság művészete.

Ára csinos vászonkötésben 3 frt.

HUGÓ VICTOR. Egy bűn története. Tanú vallomás.
Első nap. Az orvtámadás.
Második nap. A küzdelem.
Ára 1 frt 80 kr.

POE EDGÁR. Csodálatos történetek, forditotta Hang Ferencz. Ára 1 frt.

A KERESKEDELMI TÖRVÉNY MAGYARÁZATA. Dr. Neumann Ármin székesfehérvári ügyvédtől. Első kötet. Első füzet I — 60 §§.

POE EDGAR. Roget Mari titokteljes kimulása. Forditotta Hang Ferencz. Ára 1 frt.

BÜNTETŐJOGI REFORMUNK és a SAJTÓKÉRDÉS. Dr. Emmer Kornél értekezése. Ára 60 kr.

!! Uj bosszantó képek !!

Hol vagy Ádám? Hol vagy Éva?
Hol vagy Helén? A ki mer az nyer?
Hol a gyermek? Hol a szarvas?
Hol a macska? Hol a medve?

darabja 10 kr.

Vidékre egy vagy több kép bérmentesitése 5 krajczárral több. Az összeget legczélszerübb posta utalványnyal beküldeni.

Kaphatók Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt.

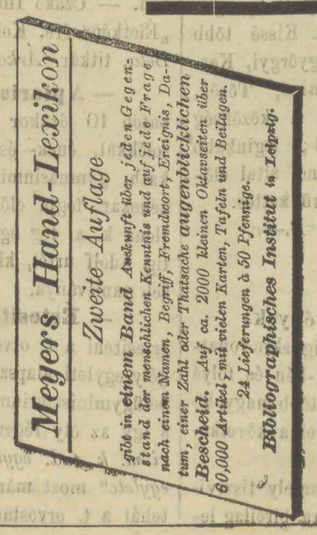

Az I. füzet kapható:
Stein János
könyvkereskedésében
Kolozsvárt.
Ára 32 kr.
A folytatása poutos kézbesitésére gondoskodva van.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.